НАРОДНА АРМІЯ

28 червня, 2018

#26 (5558)

ЯК УХВАЛЮВАЛИ КОНСТИТУЦІЮ НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ

Цій події передували гострі дискусії не лише у стінах парламенту, а й у суспільстві. Про необхідність ухвалення нової Конституції України національно-патріотичні сили заговорили ще після того, як улітку 1990-го Верховна Рада ухвалила Декларацію про державний суверенітет України стор. 6

1 ЛИПНЯ — ДЕНЬ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ ЗС УКРАЇНИ

Малі броньовані артилерійські катери у системі бойового застосування вітчизняного флоту посядуть своє особливе місце — захищатимуть ближню морську зону України

«ЗА ОСТАННІ ЧОТИРИ РОКИ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКІ СИЛИ ПОПОВНИЛИ КОРАБЕЛЬНИЙ СКЛАД ШІСТЬМА БОЙОВИМИ КАТЕРАМИ»

І ХОЧА ЗА СВОЇМИ РОЗМІРАМИ ТА МІЦЦЮ ЦІ КАТЕРИ ПОСТУПАЮТЬСЯ ФРЕГАТУ «ГЕТЬМАН САГАЙДАЧНИЙ», ВОНИ Є ПЕРЕДУСІМ СУЧАСНИМИ БОЙОВИМИ ОДИНИЦЯМИ ВЛАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО ПРОЕКТУ

стор. 6-7

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

НОВІ ПОЗИЦІЇ У СМУЗІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАШІ БІЙЦІ ОБЛАДНАЛИ ЗА ЛІЧЕНІ ДНІ

Лише через тиждень після облаштування цих «опорників» ворог нарешті «прозрів» і на власній шкурі відчув українську «гостинність» — кілька спроб російських ДРГ проникнути на нашу територію закінчилися повним фіаско стор. 4

25 РОКІВ «ГОТОВІ НЕГАЙНО!»

4 липня 1993 року на фрегаті «Гетьман Сагайдачний» підняли прапор ВМС ЗС України стор. 8

ЧОМУ ТОВАРИШІ НАЗИВАЛИ СВОГО СЕРЖАНТА «ПАНЕ ОФІЦЕР КОЛОДЯЖНИЙ»

Старший сержант Олександр Колодяжний нагороджений орденами «Народний Герой України», «За мужність» III ступеня та іншими державними й відомчими відзнаками стор. 10

«ЗАРАЗ У НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ МІНОБОРОНИ НА 20–25% ЗБІЛЬШЕНО ПРАКТИЧНУ СКЛАДОВУ ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВИХ ФАХІВЦІВ»

Наразі основний наголос у навчанні робиться на підготовці командира-лідера стор. 12-13

В УКРАЇНІ СТВОРЕНО ВІТЧИЗНЯНИЙ 82-МІЛІМЕТРОВИЙ МІНОМЕТ

При його виготовленні застосували принципово нові конструктивні та технологічні рішення, що суттєво підвищило дальність, точність і густість стрільби стор. 14

«МИРНІ ШАХТАРІ» З ГАРМАТАМИ, АБО ПРО ОСОБЛИВОСТІ ДОНБАСЬКИХ ФЕЄРВЕРКІВ

Командування гібридно-окупаційних формувань російських військ надає особливого значення застосуванню артилерійських та мінометних підрозділів у ході ведення бойових дій стор. 15

«ДВЕРІ НАТО ДЛЯ УКРАЇНИ ВІДЧИНЕНО, І НАМ ІЗ ВАМИ ТРЕБА НАПОЛЕГЛИВО ПРАЦЮВАТИ НАД ПРОВЕДЕННЯМ РЕФОРМ»

Президент Петро Порошенко наголосив, що не існує країн у світі, які проводили б такі широкомасштабні реформи в умовах війни, як це робить Україна, повідомляє прес-служба глави держави.

«Перше й надважливе — це реформа сектору оборони та безпеки, створення потужної української армії», — сказав Президент України під час урочистостей із нагоди випуску магістрів Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Він додав, що українські Збройні Сили входять у десятку найефективніших армій Європи й займають перше місце серед країн — нечленів НАТО.

«Це наша з вами заслуга. І ми переводимо весь сектор оборони та безпеки під стандарти НАТО», — підкреслив глава держави, нагадавши, що минулого тижня парламент ухвалив Закон «Про національну безпеку України», який він уніс на розгляд Верховної Ради.

«Перше й надважливе — це реформа сектору оборони та безпеки, створення потужної української армії»

Президент подякував депутатам за підтримку. «Це кардинальна, стратегічна зміна сектору оборони та безпеки. Ми поставили на порядок денний повну взаємосумісність — interoperability. Це в той час, коли чотири роки тому вимовити це слово ніхто не міг. А на сьогодні стоять у порядку денному вже конкретні кроки імплементації. Збільшується цивільний контроль за сектором оборони та безпеки. Збільшується прозорість фінансування, але головне — збільшується ефективність дій сектору оборони та безпеки, підвищується довіра до нас із боку наших партнерів», — зазначив він.

«І ми стверджуємо, що двері НАТО для України відчинено, і нам із вами треба наполегливо працювати над проведенням реформ», — наголосив Президент. За його словами, Закон «Про національну безпеку України» створює для цього надзвичайно важливий базис.

ВІЙСЬКО ОТРИМАЛО СУЧАСНУ РЛС ТА МОДЕРНІЗОВАНІ РАДАРИ

Під час ознайомлення із зразками сучасних РЛС

Збройні Сили України отримали сучасну РЛС та модернізовані радари для контролю повітряного простору та наведення засобів ППО. Президент України Петро Порошенко особисто вручив представникам визначених радіотехнічних бригад ЗС України сертифікати на цю техніку.

«Ви зробили неможливе — в такі короткі терміни відновили виробництво. Там, де виробництво залишилося на окупованих територіях, ви врятували документацію, врятували досвід. Ваш внесок в обороноздатність країни надзвичайно великий», — зазначив глава держави.

РЛС 79К6 — одна з останніх розробок запорізького КП «НВК «Іскра». Це трикоординатна радіолокаційна станція кругового огляду, яка виявляє повітряні цілі на відстані до 400 км та передає їхні координати засобам ППО. Вона високомобільна, тому на її розгортання/згортання витрачається близько 30 хвилин. Про це повідомляє ДК «Укроборонпром».

Військові отримали й сучасні радари — 35Д6М та 19Ж6, модернізований до виду 35Д6М. Вони призначені для виявлення цілей на малих та середніх висотах в умовах впливу активних та пасивних перешкод з видачею координатної та трасової інформації. А також застосовуються для роботи у складі автоматизованих систем ППО та для видачі цілевказівок зенітно-ракетним комплексам.

«ВОЄННА СИЛА ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОБОРОНИ — СИНЕРГІЯ ВІЙСЬКОВОГО ТА ЦИВІЛЬНОГО СЕКТОРІВ УКРАЇНИ»

Аналіз проведених перших експериментальних тактичних навчань із територіальної оборони «Північна фортеця-2018» на Гончарівському полігоні, що на Чернігівщині, вказує на спроможність та ефективність системи територіальної оборони держави як одного з основних маркерів готовності країни до оборони.

Начальник Генерального штабу — Головнокомандувач Збройних Сил України генерал армії України Віктор Муженко на зустрічі з головами обласних та районних держадміністрацій наголосив, що зміни у підходах до організації заходів забезпечення навчань із територіальної оборони вказують на розуміння всіма сторонами важливості проведення таких заходів з метою адекватної протидії російській агресії.

Це стосується як змін організаційно-штатної структури навчань, так і підготовки особового складу, забезпечення його озброєнням та військовою технікою для якнайкращого засвоєння програми навчань.

На сьогодні в Україні розбудовується потужна система територіальної оборони, сила якої полягає в синергії поєднання військової та цивільної складових у захисті Батьківщини.

Саме створення бригад територіальної оборони в кожній області, залучення та підготовка вмотивованих й патріотично налаштованих громадян України дозволить сформувати простір безпеки в Україні, гарантувати мирне життя і захист мирного населення та сприятиме суттєвому підвищенню обороноздатності України, повідомляє Управління зв'язків з громадськістю Збройних Сил України.

У БРОДАХ БУДУЮТЬ ДВА ГУРТОЖИТКИ ДЛЯ 250 КОНТРАКТНИКІВ

Цього року триває активна фаза будівництва в рамках реалізації проекту будівництва 184 гуртожитків поліпшеного типу для військовослужбовців військової служби за контрактом.

За дорученням Президента України та під особистим контролем Міністра оборони України генерала армії України Степана Полторака будівництво триває по всій країні, у різних регіонах, областях, районах, містах, містечках та селищах. Це перший етап розбудови й розвитку інфраструктури військових містечок.

Наприклад, на Львівщині, у Бродах, будують два гуртожитки для 250 військовослужбовців. Усього у Львівській області планують звести 16 гуртожитків поліпшеного типу.

На будівництві одного з гуртожитків уже встановили плити перекриття та розпочинають зводити стіни другого поверху, у другій будівлі завершується зведення стін першого поверху.

Слід наголосити, що весь масштабний проект будівництва включає в себе 184 гуртожитки, які розраховано на 23 000 військовослужбовців по всій країні.

Руслан ТКАЧУК

«СВІТ, ЯКИЙ МИ ЗАХИЩАЄМО»

ФОТОКНИЖКУ З ТАКОЮ НАЗВОЮ ПРЕЗЕНТУВАЛИ У СТОЛИЦІ

Це — вже друга збірка, що містить світлини військових і цивільних фотографів, безпосередніх учасників подій на Сході країни. Книжка розповідає не лише про миттєвості боїв та армійський побут, а й про роботу військових із цивільним населенням.

Як повідомила помічник Міністра оборони України полковник Вікторія Кушнір, ще до офіційної презентації книжку було подаровано міністрам оборони США, Великої Британії, Литви, Польщі, Швеції, Угорщини, Норвегії, Латвії, Італії:

— Метою цього проекту є донести правдиву інформацію про події, які відбуваються на Сході нашої країни, до міжнародної й української спільноти, продемонструвати широкій громадськості світ, який захищають українські воїни, а також незламний дух українського народу. Всі ми, військовослужбовці, намагаємось наблизити час нашої перемоги. Для мене це є особливо важливим, адже я народилась на Донеччині. Кожен із героїв, що зображений на фото, має свою історію. Ось, наприклад, дідусь із паличкою є ветераном Другої світової війни, живе в селищі Орловське, що майже на лінії зіткнення. А це — хлопець із підрозділу цивільно-військового співробітництва, який привозить їжу, і, власне, за рахунок цього старенький дідусь виживає. А ось інша світлина, де жінка з чоловіком буквально моляться на українських військових. Вони — з селища Бердянське. Чоловіка звати Володимир, за національністю він — німець, мешкав в Україні. Їхню оселю неодноразово обстрілювали, та подружжя продовжувало залишатися. На жаль, його серце не витримало після чергового обстрілу. Останні слова чоловіка були: «Я помираю на Батьківщині».

За словами головного редактора Центрального друкованого органу Міністерства оборони України «Народна армія» полковника Романа Драпака, світлини, які увійшли до видання, без слів розповідають про події на Сході України, про героїзм наших захисників, про їхню важку, буденну солдатську роботу:

— Це обличчя тих людей, які відстоюють незалежність України, знають про війну не з розповідей. Рано чи пізно війна обов'язково закінчиться, рани зарубцюються, але мужність наших військових, наших солдатів і офіцерів назавжди залишиться в пам'яті українського народу. Аби ця пам'ять жила довго, і видаються такі книжки.

Фоторепортер Олександр Клименко, один із співавторів фотокнижки, зазначив, що історія є найбільш правдивою тоді, коли пишеться по гарячих слідах:

— Є такий вислів: «Незадокументована історія — недостеменна історія». Тому честь і хвала журналістам, фотографам, а також видавцям, що документують нашу історію.

Анастасія ОЛЕХНОВИЧ

УХВАЛЕНО НОВИЙ ЗАКОН «ПРО НАЦІОНАЛЬНУ БЕЗПЕКУ УКРАЇНИ»

ЦЕЙ ДОКУМЕНТ ВИЗНАЧАЄ РУХ УКРАЇНИ В НАПРЯМКУ ЄВРОСОЮЗУ ТА НАТО, А ТАКОЖ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ Й СИЛОВОГО БЛОКУ, ЗОКРЕМА В УМОВАХ ВОЄННОГО КОНФЛІКТУ

Війна на Сході України й тимчасова окупація частини її території призвели до необхідності ефективного реформування оборонно-безпекового сектору держави. Без оновленої законодавчої бази це неможливо. Цілком природно, що новий Закон України «Про національну безпеку», написаний під час реальної війни, суттєво відрізняється від попереднього, ухваленого ще на початку 2000-х

ЩО ПРИНЦИПОВО НОВОГО В ЗАКОНІ?

Принципово: новоухвалений документ передбачає розвиток держави навіть в умовах воєнного конфлікту, а в деяких положеннях — і дії в умовах воєнного стану. Чітко виписано ієрархію підпорядкування та відповідальності в умовах проголошення й дії того чи іншого правового режиму.

Важлива новація для Збройних Сил: оборонний бюджет плануватимуть на основі спроможностей. Передусім це максимально ефективне використання наявних коштів і розумна ієрархія пріоритетів. Інакше кажучи, суспільство розумітиме, на що ми, громадяни України — платники податків, сьогодні витрачаємо кошти, на що — у наступному періоді, скільки їх у залишку та як ми можемо правильно його використати. Так думають і планують громадяни країн — членів НАТО, і цього Україні варто навчитися. «Коли ви йдете в магазин зі своєю дитиною, і вона хоче три пальта за один раз — червоне, зелене й синє. І червоне пальто — найтепліше. Але дитина хоче зелене, а у вас є гроші тільки на одне пальто. Ми це називаємо обмеженими ресурсами… Ви не зможете купити все одночасно, але ви можете купити найкраще — червоне. Треба навчитися «вичавлювати сік із лимона», використовувати ресурси за призначенням», — так пояснив цю особливість бюджетування стратегічний оборонний радник Стівен Сільверстайн (США).

Наступне, чи не найвагоміше, положення нового закону — це визначений річний обсяг видатків на фінансування сектору безпеки та оборони. Відтепер він становитиме не менше як 5% од запланованого обсягу ВВП, з яких не менше як 3% має йти винятково на сили оборони. Розмір видатків на оборонно-промисловий комплекс має бути не менше як 0,5%.

Окрім того, впорядковано перелік національних інтересів. Для кожного українця нині цілком зрозумілі три глобальні сфери, і їх названо: державний суверенітет і територіальна цілісність; розвиток економіки, громадянського суспільства й зростання рівня та якості життя населення; інтеграція в ЄС і членство в НАТО.

ЯКІ ВІДОМСТВА ВХОДЯТЬ ДО СКЛАДУ СИЛ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ?

Міноборони, Збройні Сили України, МВС, Нацгвардія, Національна поліція, Держприкордонслужба, Державна міграційна служба, Державна служба з надзвичайних ситуацій, СБУ, Управління держохорони, Держслужба спецзв'язку та захисту інформації, Державна спеціальна служба транспорту, Апарат РНБО, розвідувальні органи, центральний орган виконавчої влади щодо військово-промислової політики, інші органи.

КОМПЕТЕНЦІЇ

Силами безпеки і оборони керує Президент України як Верховний Головнокомандувач. Він оголошує війну та запроваджує воєнний стан/надзвичайний стан, приймає рішення про загальну або часткову мобілізацію, видає накази, директиви з питань оборони, очолює Раду національної безпеки і оборони, призначає/звільняє Секретаря РНБО та його заступників, призначає/звільняє вище командування ЗСУ (за поданнями Головнокомандувача) тощо. У систему воєнного управління вводиться Ставка Верховного Головнокомандувача. Пропозицію про її утворення й персональний склад подає РНБО, а глава держави затверджує.

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

«Міністр оборони України призначається на посаду Верховною Радою України за поданням Президента України з числа цивільних осіб. Перший заступник міністра оборони України та заступники міністра оборони України призначаються з числа цивільних осіб», — сказано у статті 15. Тому в Прикінцевих положеннях зазначено, що цей закон про нацбезпеку набуває чинності з наступного дня від його опублікування, окрім статті 15: її положення набувають чинності з 1 січня 2019 року.

Так само стаття 16 про реформу ЗСУ та Генерального штабу набуває чинності з 1 січня 2021 року. Сьогодні Головнокомандувач ЗС України й начальник Генерального штабу — це одна посада. У майбутньому компетенції буде розділено: окремо Головнокомандувач і начальник Генштабу. Зокрема Головнокомандувач стане найвищою військовою посадовою особою, підпорядкованою Президентові та Міністру оборони, на яку покладатиметься вся повнота повноважень щодо керівництва Збройними Силами України. У його підпорядкуванні перебуватимуть Генеральний штаб ЗСУ, Об'єднаний оперативний штаб ЗСУ, командування видів (окремих родів військ, сил), інші органи військового управління Збройних Сил України. Закон покликаний чітко розмежувати повноваження силових відомств і навіть повноваження кожного органу всередині цих відомств.

ДЕМОКРАТИЧНО-ЦИВІЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ

Українці зможуть контролювати свої Збройні Сили або інші силові структури через громадські організації, членами яких вони є, через депутатів представницьких органів влади, яких вони обирають, або через ЗМІ, формуючи суспільний запит на інформацію. Тобто демократичність контролю автоматично закладено у праві обирати парламент і Президента, котрі прямо здійснюватимуть цей контроль.

Контроль цивільний, бо його здійснюють цивільні (невійськові) люди, які перебувають на посаді Президента, у парламенті, РНБО, Кабміні та в органах місцевого самоврядування, а з 2019 року — і на посаді Міністра оборони. Контроль за дотриманням прав і свобод людини в оборонному секторі виконує Уповноважений Верховної Ради з прав людини. Військового омбудсмена поки що не передбачено.

Президент України Петро ПОРОШЕНКО:

«Цей закон — вагомий крок на шляху європейської та євроатлантичної інтеграції. Це наш стратегічний курс, і найближчим часом маю намір закріпити його в Конституції. За чотири роки практично з нуля ми створили одну із найкращих армій Європи, яка міцно тримає оборону на Сході України та всього континенту.

Новий закон про національну безпеку впроваджує передові світові стандарти у наше військо, діяльність спецслужб і правоохоронних органів України. Він зміцнює наш воєнний та оборонний потенціал, посилює цивільний контроль за армією, прозорість оборонного бюджету. Також створює нові можливості для військово-технічної співпраці з нашими союзниками, передусім Сполученими Штатами Америки. Це стосується й постачання сучасних оборонних озброєнь, і не лише «Джевелінів». Україна стане сильнішою, а безпека громадян — надійнішою».

Секретар Ради національної безпеки і оборони України Олександр ТУРЧИНОВ:

«Закон визначає натовські та європейські параметри для національного сектору безпеки і оборони. Він визначає структуру, функції, систему управління, систему стратегічного планування, а також багаторівневу систему цивільного контролю. Цей закон визначає основні параметри переходу всіх складових сектору безпеки і оборони України на стандарти НАТО. Принципово важливо, що рішення щодо ухвалення цього закону відбулося напередодні Брюссельського саміту НАТО, до участі в якому запрошено українську делегацію на чолі з Президентом України Петром Порошенком».

Член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки та оборони народний депутат України Дмитро ТИМЧУК:

«З приводу того, що цей закон суперечить Конституції, відверто кажучи, відкину всі спекуляції. Я в цьому нічого не бачу. Це був дуже тривалий період і дуже напружена робота, після чого документ опрацьовували юристи. Тобто не лише наші експерти й представники західних партнерів, від яких ми не почули жодних зауважень. Ухвалення Закону України «Про національну безпеку» потребуватиме внесення змін до низки чинних законодавчих актів, зокрема до Закону України «Про Збройні Сили України», «Про Національну гвардію», «Про Службу безпеки України». Закон «Про оборону України» фактично скасовується з його ухваленням».

ПЛАНУВАННЯ

Принципова зміна має відбутися в підходах до планування, враховуючи зміни у безпековому середовищі (усередині країни, на її кордонах і ситуацію із суміжними державами) та економічні й фінансові можливості держави. Довгострокове планування (на понад п'ять років, у попередньому законі — на 12 років), згідно із законом, має здійснюватися через такі документи: Стратегія національної безпеки, Стратегія воєнної безпеки, Стратегії громадської безпеки та цивільного захисту (розроблює МВС про виклики й загрози цивільному населенню та запобігання їм), Стратегія розвитку оборонно-промислового комплексу (подає центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну військово-промислову політику) і Національна розвідувальна програма (відповідальний координаційний орган із питань розвідувальної діяльності).

І наостанок. Україна прагне стати членом НАТО, адже це один із пріоритетних національних інтересів. Тобто має відбутися прийняття стандартів Альянсу в підготовці, забезпеченні, командуванні військ. Відповідно треба адаптувати закони. І в цьому сенсі стає надзвичайно важливим опрацювання безпекових стратегій та програм. Зокрема й абсолютно нових для країни національної розвідувальної програми, програми цивільного захисту населення тощо.

Руслан ТКАЧУК, Тетяна МОРОЗ

Командир підрозділу Богдан: «Ще на один день перемога стала ближчою...»

Військовослужбовець Андрій вирішив воювати до повної перемоги і лише тоді, коли з української землі буде вигнано останнього окупанта, він пообіцяв поголити бороду

НОВІ ПОЗИЦІЇ У СМУЗІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАШІ БІЙЦІ ОБЛАДНАЛИ ЗА ЛІЧЕНІ ДНІ

ЛИШЕ ЧЕРЕЗ ТИЖДЕНЬ ПІСЛЯ ОБЛАШТУВАННЯ ЦИХ «ОПОРНИКІВ» ВОРОГ НАРЕШТІ «ПРОЗРІВ» І НА ВЛАСНІЙ ШКУРІ ВІДЧУВ УКРАЇНСЬКУ «ГОСТИННІСТЬ» — КІЛЬКА СПРОБ РОСІЙСЬКИХ ДРГ ПРОНИКНУТИ НА НАШУ ТЕРИТОРІЮ ЗАКІНЧИЛИСЯ ПОВНИМ ФІАСКО

Від наших позицій до ворожих на ділянці фронту, що на Луганському напрямі, — лічені сотні метрів. І от навесні протистояння українських захисників російським окупантам неабияк ускладнила «зеленка», яку загарбники підступно почали використовувати для численних провокацій. Тому з метою нейтралізації ворожих дій, але при цьому без порушення Мінських домовленостей, наше командування прийняло рішення шляхом виходу на визначених ділянках на панівні висоти створити так звану смугу забезпечення. І вже певний час нові укріплення посилюють протидію російсько-окупаційним військам, значно підвищують ефективність бойових дій з нашого боку

Коли мені випала нагода особисто відвідати один з опорних пунктів переднього краю, я вже заздалегідь малював у своїй уяві змарнілі й утомлені обличчя наших бійців, які кожного відвідувача сприймають стримано і з певною мірою недовіри. Мовляв, не час гостювати, коли поряд смерть та біда. Але вже в перші хвилини знайомства із захисниками передових позицій ці побоювання безслідно зникли.

— Кирило, заступник командира підрозділу з морально-психологічного забезпечення, — з привітною посмішкою назвався офіцер, який на певний час став моїм гідом та співрозмовником. — ...Із самого ранку стоїть якась неприродна для нас тиша, ворог щодня «вмикає будильник», тобто починає обстріли наших позицій уже близько четвертої ранку, а сьогодні, мабуть, трохи «заспав», — продовжує військовослужбовець — напевно, літо розморило...

По мірі просування до спостережного посту жарти та обмін останніми новинами поступово припиняються. Прискоривши рух та витримуючи необхідну дистанцію, ми водночас намагаємося пересуватись тихо та не привертаючи сторонньої уваги. Але наша невеличка група таки не залишилася непоміченою, і першим нас «спалив» пухнастий красень кіт Рижик, який несподівано з'явився з-за укриття і почав діловито й обережно обнюхувати кожного з новоприбулих. Потершись об мої берці, кіт ліг поруч і, наче вітаючись, почав легенько муркотіти.

— Визнав за свого, — з усмішкою зауважив старший спостережного пункту військовослужбовець Андрій. — Отже, вам можна довіряти...

На мій здивований погляд боєць додав:

— Рижик у нас — справжній екстрасенс. По-перше, він дуже гостро відчуває характер і настрій людини, тому не підійде до того, хто збуджений та агресивний. А по-друге, ми вже засвоїли: коли звір починає рити землю перед собою та швиденько ретируватись до своїх схованок, то за лічені хвилини ворог розпочне «кошмарити» з гармат та мінометів. Тому Рижик не просто талісман підрозділу, він — загальний улюбленець, бойовий побратим...

> *«За чотири роки війни ми не просто навчилися протистояти російським окупантам, ми дедалі більше привчаємо ворога воювати за нашими правилами»*

За якусь мить Рижик вистрибнув на бруствер, демонструючи абсолютну байдужість до навколишнього світу, та ліниво примружився на сонечку. Андрій знову повернувся до виконання обов'язків спостерігача. Його очі уважно оглядали кожний метр переднього краю, фіксуючи найменший рух у «зеленці» напроти позицій.

— Вправний вояк і надійний хлопець, — розповідає про підлеглого командир роти Богдан. — Він родом з Луганщини, на війні з 2014 року. Багато його колишніх друзів та однокласників зараз по той бік, але до них Андрій ставиться так само, як до російських найманців. Тому вирішив воювати до повної перемоги і лише тоді, коли з української землі виженемо останнього окупанта, він пообіцяв поголити бороду...

Смугу забезпечення створювали за лічені дні — була важлива кожна хвилина. На боці українських воїнів — несподіванка, сміливість і завзятість. По завершенні необхідного обсягу земельних робіт під прикриттям темряви на нові позиції вручну доправлялися дошки, мішки з піском та інший необхідний матеріал. Лише через тиждень після облаштування опорників ворог нарешті «прозрів» і на власній шкурі відчув українську «гостинність» — кілька спроб російських ДРГ проникнути на нашу територію закінчилися повним фіаско.

— За чотири роки війни ми не просто навчилися протистояти окупантам, — говорить ротний, — ми дедалі більше привчаємо ворога воювати за нашими правилами, даючи йому зрозуміти, хто у хаті господар...

Тим часом зовсім поруч напругу бойового чергування поступово змінює армійська буденність: одні відпочивають після нічного бойового чергування, інші впорядковують зброю та спорядження, а хтось облаштовує місця проживання та відпочинку. Спускаюсь до однієї із землянок і з неприхованим подивом помічаю, що підлога поверх плівки застелена ковроліном, на саморобному столику стоїть апарат для приготування кави, на стінці — невеличкий плазмовий телевізор. Усюди чисто, ліжка застелені, наче в казармах показових підрозділів. Невідповідність побаченого фронтовим умовам діловито пояснює військовослужбовець Євген: «Для себе стараємося, війна хорошому смаку та чистоті не завада... Та й перед гостями не соромно». І раптом голосно зауважує бійцю, що зайшов: «У нас тут, до речі, роззуваються, капці — на поличці ліворуч». Дякую хлопцям за гостинність і за мить знову насолоджуюся сонячним світлом та запахом квітучого різнотрав'я.

Безпомилково визначаю кухню: хоча сніданок був кілька годин тому, на позиції досі пахне смаженою картоплею та салом. У курилці бійці сьорбають духмяний чай і ведуть неквапливу розмову, де серед загального гомону й сміху чую щось про дім, кохання, мирне життя, плани на майбутнє. Спало на думку, що хлопці спілкуються, наче й немає поряд війни та підступного ворога, такі усміхнені й розслаблені тишею... Але потім уявив їх у реальному бою — зосереджених, зібраних, міцних духом та вірою. Справжні бойові машини, тільки з людськими серцями й емоціями...

Час візиту на передову промайнув швидко. Прощання з позицією та її «мешканцями» було нетривалим, але теплим. Потискаючи руку командиру, запам'ятав його слова: «Ну ось і ще на один день перемога стала ближчою».

Володимир ЛАЗАРЄВ

МІСТ У ТРОЇЦЬКОМУ ЗНОВУ ЗАПРАЦЮВАВ!

Унеможливлення ведення противником вогню по містах і селах Луганської та Донецької областей, а також убезпечення мирних жителів є одним із головних завдань підрозділів, які беруть участь в операції Об'єднаних сил. На цьому під час урочистостей з нагоди відкриття мосту через річку Лугань у селі Троїцьке Попаснянського району наголосив командувач Об'єднаних сил генерал-лейтенант Сергій Наєв

Відновлений міст у Троїцькому перебуває в зоні безпеки

— Перш за все це стосується створення так званої смуги забезпечення глибиною до 2-х км. Вона має унеможливити раптові напади та розгортання резервів супротивника, — зазначив командувач.

Свої позиції українські військові облаштовують на стратегічно важливих висотах. Ближче до ворога, але без порушення умовної лінії розмежування.

Слід зазначити, що це вже другий міст на Луганщині, у відновленні якого взяли участь військові. У жовтні 2017 року силами цього ж підрозділу було відбудовано автомобільний міст через річку Сіверський Донець, що з'єднує Лисичанськ та Рубіжне

— Таким чином ми відсуваємо противника та його вогневі засоби. І вже, зокрема, цей відновлений міст у Троїцькому міститься в зоні безпеки. Крім того, він буде під постійним наглядом підрозділів спецпризначення задля недопущення терористичного нападу, — повідомив генерал-лейтенант Сергій Наєв.

Нагадаємо, що село Троїцьке Попаснянського району знаходиться на першій лінії оборони. Це частина так званої Світлодарської дуги. Зараз село, що розкинулося по обидва боки річки Лугань, напівпорожнє. Однак працюють школа, лікарня і магазини. Є електрика і вода.

— Міст був зруйнований у фазу активних бойових дій. Це червень 2015 року. Саме тоді тут велися запеклі танкові бої. Цей міст був єдиним шляхом, що з'єднував цей населений пункт із «великою землею». Тому швидке встановлення військовими тимчасової технічної споруди дало можливість людям переїжджати тут, а не витрачати час на об'їзд за сотню кілометрів. Але ж згодом і ця споруда почала виходити з ладу.

Минулого року на відновлення мосту з держбюджету виділено майже 10 мільйонів гривень. Замовник робіт — Служба автомобільних доріг провела тендер для обрання підрядників. Однак через загрозу обстрілів цивільні не наважилися відбудовувати споруду, тож за роботу взялися військові інженери. На початку серпня 2017 року, після підписання договору, роботи розпочали військовослужбовці окремого мостового загону Державної спеціальної служби транспорту Міністерства оборони України.

Слід зазначити, що це вже другий міст на Луганщині, у відновленні якого взяли участь військові. У жовтні 2017 року силами цього ж підрозділу було відбудовано автомобільний міст через річку Сіверський Донець, що з'єднує Лисичанськ та Рубіжне. Військові пообіцяли, що відбудують й інші мости. Наступний об'єкт — переправа на автошляху Бахмут — Попасна.

Євгеній СИЛКІН

ВІЙСЬКОВІ З'ЄДНАЛИ БЕРЕГИ АЙДАРУ

Одна за одною майже 20-тонні ланки лягають на воду

На Луганщині військові інженери разом із бійцями РХБ захисту провели спільні тактико-спеціальні тренування з наведення понтонної переправи

Захід проводився з метою злагодження підрозділів різних родів військ, які залучені до проведення операції Об'єднаних сил, а також удосконалення навичок особового складу.

Спільні заняття, на яких військові інженери та хіміки змогли відпрацювати швидкість, надійність, злагодженість і прихованість дій, влаштували на річці Айдар.

— Було поставлено завдання, згідно з бойовим розпорядженням командира за максимально стислий термін часу форсувати водну перешкоду завширшки 70 метрів, — каже військовослужбовець-контрактник Андрій.

Наведення понтонного моста починається з проведення розвідувальних робіт. Щоб уникнути проблем, необхідно ретельно обстежити дно річки, хоча в Айдарі вода досить каламутна. Після інженерної розвідки на річці військові починають встановлювати понтонно-мостову переправу. Наведення моста здійснюється в кілька етапів. Спочатку всі ланки скидають у річку. Потім особовий склад скріплює всі частини разом. На все це йде не більше півгодини.

Одна за одною майже 20-тонні ланки лягають на воду. Вже за півгодини понтонний міст встановлено. Для того ж, щоб не допустити ворожих диверсій, переправу посилено охороняє підрозділ аерозольного маскування. Щоб не бути поміченими ворогом, армійці використовують димові завіси. Одна з них маскує справжню понтонно-мостову переправу. Ще кілька — вводять ворога в оману.

Постійні пориви вітру, хвилі й сильна течія річки заважають роботі, але військові виконують завдання. Нарешті кріплення та стики моста перевірені. Лунає довгоочікувана команда і новою понтонною переправою рухаються бронетранспортери та інша військова техніка. Замикають колону вантажівки з особовим складом.

Євгеній СИЛКІН

БІЙЦІ ООС ДОПОМАГАЮТЬ ВІДНОВЛЮВАТИ БУДИНКИ МЕШКАНЦІВ АВДІЇВКИ

Військовослужбовці операції Об'єднаних сил спільно із військово-цивільною адміністрацією прифронтової Авдіївки продовжують відновлення зруйнованої під час боїв житлової інфраструктури міста.

Зі слів головного спеціаліста відділу капітального будівництва Управління з розвитку міського господарства Військово-цивільної адміністраці міста Авдіївка Валерія Панасенка, загалом у місті за період активних бойових дій зазнали руйнувань 1263 будинки, 1152 з яких розташовані у приватному секторі міської забудови, районі Стара Авдіївка. Роботи із відновлення житлової інфраструктури ведуться вже близько року. На тепер залишилося відновити 288 будівель, основна частина яких знаходяться в зоні постійної небезпеки: на вулицях, розташованих упритул до Авдіївської промзони, де не припиняються вогневі провокації з боку ворога.

— Зараз основне завдання — допомогти населенню з ремонтом споруд, — говорить Валерій Панасенко. — Проблем із будівельними матеріалами немає. Все необхідне на цьому етапі виділяється з резервного фонду Військово-цивільної адміністрації Донецької області.

Працювати нашим бійцям доводиться у шоломах та бронежилетах — поблизу промзона, звідки будь-якої миті може прилетіти куля чи осколок. Утім працюють швидко, адже за час ротації мають відремонтувати 65 будинків.

Мешканець району Стара Авдіївка воїн-афганець Ігор, будівлю якого допомагають відновлювати військовослужбовці операції Об'єднаних сил, розповідає, що фактично щоночі чує звуки бою з прилеглої промзони. Чоловік переймається, що в разі загострення ситуації та посилення обстрілів відновлений зусиллями наших воїнів будинок доведеться знову ремонтувати. Втім вдячний нашим бійцям за оперативність і небайдужість.

Володимир СКОРОСТЕЦЬКИЙ

«ЗА ОСТАННІ ЧОТИРИ РОКИ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКІ СИЛИ ПОПОВНИЛИ КОРАБЕЛЬНИЙ СКЛАД ШІСТЬМА БОЙОВИМИ КАТЕРАМИ»

І ХОЧА ЗА СВОЇМИ РОЗМІРАМИ ТА МІЦЦЮ ЦІ КАТЕРИ ПОСТУПАЮТЬСЯ ФРЕГАТУ «ГЕТЬМАН САГАЙДАЧНИЙ», ВОНИ Є ПЕРЕДУСІМ СУЧАСНИМИ БОЙОВИМИ ОДИНИЦЯМИ ВЛАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО ПРОЕКТУ

Про сьогодення та перспективи розвитку вітчизняного військового флоту розповідає командувач Військово-Морських Сил Збройних Сил України віце-адмірал Ігор Ворончченко

— Ігоре Олександровичу, розкажіть, будь ласка, яких результатів удалося досягнути під час здійснення заходів із бойової підготовки підрозділами Військово-Морських Сил Збройних Сил України протягом останнього року?

— Бойова підготовка на флоті була тісно пов'язана із заходами повсякденної бойової діяльності, її здійснено з метою підтримання сприятливого оперативного режиму, захисту морських комунікацій і морських портів України, острова Зміїний тощо.

Основні зусилля було зосереджено, зокрема, на підготовці штабів тактичного рівня щодо застосування та управління військовими частинами (підрозділами). Важливу роль відігравала підготовка окремих тактичних груп під час відсічі збройної агресії з моря. Також наші підрозділи взаємодіяли разом із сухопутними угрупованнями військ (сил) під час бойових дій у приморських операційних районах. Здійснено заходи з оборони десантно доступних ділянок морського узбережжя на окремому напрямку з використанням стаціонарних та рухомих пунктів управління. Наші корабельно-катерні тактичні групи відпрацьовували спільні завдання в морі з підрозділами Державної прикордонної служби України.

Ми започаткували курсову підготовку штабів тактичного рівня при вищих військових навчальних закладах. Разом зі збільшенням кількості заходів бойової підготовки збільшилася кількість заходів з участю підрозділів ВМС у міжнародних навчаннях, таких, як «Сі Бриз», «Платінум Ігл», «Спрінг Сторм», «Сі Шілд», «Нобл Партнер», «Еджайл Спіріт», «Вікінг», «Дайнемік Мерсі», «ІТА Майнекс» та у спільних тренуваннях типу PASSEX.

Також хочу звернути увагу на те, що 2018 року було сформовано два нових органи військового управління: Морське командування та Командування морської піхоти з організаційно-штатною структурою відповідно до стандартів НАТО. До того ж заходи оперативної підготовки відбуваються з ними вже за новими, натовськими процедурами.

Особовий склад підрозділів та частин флоту отримує позитивний досвід участі та спільного виконання завдань за стандартами НАТО з військовослужбовцями країн-партнерів, відпрацьовує питання взаємодії й спільних дій між підрозділами збройних сил інших держав.

Протягом 2018 року пріоритетним є фінансування заходів із модернізації фрегата «Гетьман Сагайдачний» і протичовнових вертольотів Ка-27ПЧ, а також створення системи базування катерно-корабельного складу й місць постійної дислокації частин (підрозділів) Військово-Морських Сил України на узбережжі Азовського моря

Порівняно з минулим роком підвищено інтенсивність заходів бойової підготовки на полігонах. Варто підкреслити, що також зросла наплаваність кораблів, катерів і суден забезпечення, збільшився наліт морської авіації. У зв'язку з удосконаленням навчально-матеріальної технічної бази Навчального центру ВМС України організовано підготовку розрахунків головних командних пунктів кораблів, катерів на тренажерах автоматизованого навчального комплексу підготовки штурманів.

— Відомо, що до 2020 року флот має набути бойових та оперативних спроможностей діяти за стандартами НАТО. Що вдалося зробити вже на сьогодні, а що заплановано на найближчий час?

— Черговим кроком у набутті бойових та оперативних спроможностей за стандартами НАТО є затвердження наприкінці 2017 року в Міністерстві оборони України єдиного каталогу спроможностей, до якого увійшли спроможності органів військового управління та окремих бойових одиниць тактичного рівня Військово-Морських Сил України.

У взаємодії з нашими західними колегами постійно проводиться робота із засіданням спільних робочих груп щодо розробки Проекту морської стратегії держави до 2035 року, а також проведення пілотних оцінювань спроможностей Військово-Морських Сил. Ця робота із залученням іноземних експертів продовжуватиметься.

Та найбільшим багатонаціональним навчанням з участю ВМС ЗС України протягом 2016–2018 років залишається українсько-американське навчання серії «Сі Бриз». За останні роки це навчання під час планування й проведення набуло значних відмінностей від попередніх років. Наприклад, порядок проведення навчання структурно розбито на період злагодження сил і період здійснення операції відповідно до наказів міжнародного штабу (Free Play). Об'єднаний штаб керівництва навчанням структурно відокремлено від багатонаціонального штабу сил, що забезпечує якісніше проведення навчання та управління силами, які залучають. Окрім того, відбувається фактичне планування операції багатонаціональним штабом сил навчання за стандартами НАТО та управління силами під час фази «вільна гра». Тобто сили діють за наказом вищого штабу, який своєю чергою здійснює управління силами відповідно до розробленого плану операції та ввідних від групи нарощування обстановки. Також цього року до участі в навчанні у складі багатонаціонального штабу долучатиметься Морське командування ВМС ЗС України, офіцери якого виконуватимуть обов'язки за стандартами НАТО відповідно до своїх штатних посад. Водночас для надання допомоги в опануванні штабних процедур заплановано залучення офіцерів-менторів від країн Альянсу.

Морпіхи відпрацьовують вогневу підтримку під час десантування

Екіпаж корабля обслуговує корабельне озброєння

— Ігоре Олександровичу, сьогодні одним із пріоритетних завдань для керівництва держави є вирішення соціальних питань військовослужбовців. Які проводяться заходи з відновлення та капітального будівництва об'єктів інфраструктури ВМС України?

— Відповідно до затверджених планів капітального будівництва та ремонту об'єктів Збройних Сил України на 2018 рік для потреб Військово-Морських Сил здійснюється будівництво й капітальний ремонт 42 об'єктів. Серед них чотирнадцять казарм поліпшеного планування, два гуртожитки, сім їдалень і дев'ятнадцять комунальних споруд.

Закінчення зазначених будівельних і ремонтних робіт очікуємо до кінця 2018 року, що дасть змогу розмістити 2687 військовослужбовців. Ці заходи дадуть змогу створити додаткові мотиваційні чинники для потенційних кандидатів, які виявлять бажання служити у флоті.

Крім того, триває робота з передачі у сферу управління Міністерства оборони України для потреб Військово-Морських Сил майнових комплексів та об'єктів від інших міністерств, установ та організацій у районах Чорного й Азовського морів.

— Як відбувається робота з підсилення корабельно-катерного складу флоту?

— Варто зауважити, що за чотири роки, які минули з моменту тимчасової окупації Російською Федерацією Криму та з початку війни на Сході України Військово-Морські Сили поповнили свій корабельний склад шістьма бойовими катерами. Я маю на увазі малі броньовані артилерійські катери проекту 58155. Це більше, ніж за всі часи мирного життя. І хоча за своїми розмірами та міццю ці катери поступаються фрегату «Гетьман Сагайдачний», вони передусім є сучасними бойовими одиницями власного українського проекту. Сподіваюся, що до кінця року вдасться закласти головний корпус ракетного катера типу «Лань». Нам це вкрай необхідно. Що стосується десантно-штурмових катерів типу «Кентавр», то є всі шанси отримати перші два вже до кінця цього року. Нині, так би мовити, м'яч перебуває на боці заводу-будівника.

Якщо з «малюками», я маю на увазі артилерійські й десантно-штурмові катери, особливих проблем на сьогодні немає, то з будівництвом головного корабля класу «корвет» справи не такі оптимістичні.

Нагадаю, що програму будівництва кораблів класу «корвет» за проектом 58250 розпочато 2011 року, однак 2014-го фінансування робіт із проектування та будівництва було припинено й досі не відновлено, незважаючи на низку доручень Президента України, Прем'єр-міністра, Ради національної безпеки і оборони України та звернення вітчизняного оборонного відомства. Сподіваємося на ухвалену 22 листопада 2017 року постанову Кабінету Міністрів України № 879, якою внесено зміни в Державну цільову оборонну програму будівництва кораблів класу «корвет» стосовно термінів і вартості будівництва кораблів. Є шанси, що з другого півріччя цього року фінансування все ж таки відновиться. Виходячи з того, що фінансовий ресурс на будівництво корвета нинішнього року достатньо великий — близько 1,3 млрд грн, фінансування заходів цієї програми, можливо, буде здійснено під державні гарантії або за рахунок конфіскованих коштів після їх розподілу та надання рішенням Кабінету Міністрів України. Загалом треба зрозуміти, насамперед на державному рівні, що будівництво нових кораблів не має залежати від політичних або бізнесових амбіцій. Це державна справа, а уявлення, що Генеральний штаб або Міністерство оборони України спроможні самостійно будувати кораблі, є помилковим. І жодним кавалерійським наскоком, навіть за необмеженого фінансування, флот не збудувати за один і навіть за п'ять років. Це тривалий, копіткий і затратний процес.

Крім того, протягом двох місяців відбуватимуться маркетингові дослідження закупівлі з країн, які використовують аналогічні зразки озброєння, морських боєприпасів для катерів та кораблів Військово-Морських Сил України. Передбачено закупівлю кораблів (катерів) і морської зброї як в Україні, так і за кордоном. Реалізувати ці завдання заплановано за рахунок іноземної військово-технічної допомоги.

Також протягом 2018 року пріоритетним є фінансування заходів із модернізації фрегата «Гетьман Сагайдачний» і протичовнових вертольотів Ка-27ПЧ, а також створення до кінця поточного року системи базування катерно-корабельного складу й місць постійної дислокації частин (підрозділів) Військово-Морських Сил України на узбережжі Азовського моря.

Ми покладаємо великі надії на першочергове фінансування робіт із розроблення та прийняття до кінця 2018 року на озброєння протикорабельного ракетного комплексу «Нептун» і закладання на підприємствах «оборонки» ракетного катера типу «Лань» та його подальше будівництво.

У Військово-Морських Силах здійснюється будівництво й капітальний ремонт 42 об'єктів. Серед них чотирнадцять казарм поліпшеного планування, два гуртожитки, сім їдалень і дев'ятнадцять комунальних споруд. Закінчення зазначених будівельних і ремонтних робіт очікується до кінця 2018 року, що дасть змогу розмістити 2687 військовослужбовців

— Товаришу командувачу, розкажіть про подальші перспективи зростання спроможностей національного військового флоту?

— З метою забезпечення захисту національних інтересів в умовах збройної агресії Російської Федерації та посилення морських спроможностей України ВМС продовжуватимуть роботу в багатьох напрямках. Зокрема це активізація пошуку нових форматів гарантування колективної безпеки в Чорноморському регіоні в рамках проведення військово-політичних і суто військових консультацій із керівництвом НАТО та оборонними відомствами США, Великої Британії, Туреччини, Болгарії, Румунії та Грузії. Найдієвішими ініціативами вважаю створення постійної військово-морської групи НАТО на Чорному морі, патрулювання української виняткової морської (економічної) зони в рамках операції «Чорноморська гармонія», проведення багатонаціональних військово-морських навчань на Чорному морі та річці Дунай, започаткування спільних військово-морських заходів щодо безпеки судноплавства в Азовському морі.

Ще одним важливим завданням на сьогодні є розроблення Державної цільової правоохоронної програми «Облаштування та реконструкція державного кордону» на період до 2020 року. У ній пріоритетним завданням має бути створення й забезпечення належного функціонування інтегрованої інформаційної системи висвітлення надводної та підводної обстановки в акваторії Чорного й Азовського морів і басейнів річок Дніпро та Дунай із центром командування й управління на базі Військово-Морських Сил Збройних Сил України.

Також заплановано затвердити нову редакцію Морської доктрини України, розроблення якої передбачено рішенням Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 року «Про Стратегію національної безпеки України», введеної в дію Указом Президента України від 26 травня 2015 року № 287 разом із планом заходів її реалізації, визначивши механізм координації та контролю виконання, ресурсне забезпечення, критерії оцінки досягнення визначених цілей тощо.

— Нині чути багато розмов стосовно напруженої обстановки в Азовському морі. Яких заходів уживає командування ВМС для захисту національних інтересів щодо морського напрямку?

— Сьогодні підрозділи морської піхоти та артилерії Військово-Морських Сил виконують завдання із захисту підконтрольної смуги узбережжя Азовського моря. Систематично проводяться заходи з бойової підготовки з виконанням практичних артилерійських стрільб по навчальних морських цілях із берега та моря у взаємодії з підрозділами Національної гвардії й Державної прикордонної служби. У найближчій перспективі заплановано наростити військово-морську присутність в Азовському морі.

Слід додати, що у зв'язку з інтенсивністю заходів бойової підготовки в регіоні закрито для судноплавства деякі райони Азовського моря. Але це в цілому не заважає відпочинку цивільного населення.

— І наостанок: що ви хотіли б побажати особовому складу з нагоди Дня Військово-Морських Сил України?

— Бажаю всім військовим колективам флоту зберегти дух єдності та непохитної віри в нашу перемогу, подальшого професійного вдосконалення та нових успіхів у справі захисту Української держави в ім'я відновлення її територіальної цілісності. І, як кажуть на флоті, сім футів під кілем!

Записали Наталія ЗАДВЕРНЯК, Іветта ВАСИЛЕНКО

Літера F (Frigates) за класифікацією НАТО означає клас корабля — фрегат

25 РОКІВ «ГОТОВІ НЕГАЙНО!»

4 ЛИПНЯ 1993 РОКУ НА ФРЕГАТІ «ГЕТЬМАН САГАЙДАЧНИЙ» ПІДНЯЛИ ПРАПОР ВМС ЗС УКРАЇНИ

Екіпаж гелікоптера здійснив понад сорок зльотів-посадок із вертолітного майданчика фрегата, поліпшивши навички молодого поповнення льотного складу

Артилерійська обслуга фрегата уразила морські та берегові «цілі»

Нещодавно флагман національних ВМС брав участь у чергових корабельних бойових навчаннях. Одразу після виходу з бази у відкрите море фрегат «Гетьман Сагайдачний» розпочав виконання завдань одиночного плавання. Відбити напад ворожих катерів і торпедувати підводний човен — за таким сценарієм відпрацьовував навички його екіпаж. Окрім того, у тренуваннях було задіяно й морську авіацію

Перевіривши роботу двигунів і газотурбін на великих швидкостях, екіпаж виконав елементи тактичного маневрування, а також провів корабельні бойові навчання з відбиття нападу малорозмірних швидкісних плавзасобів. Також було відпрацьовано питання захисту судна від підводно-диверсійних дій і питання оборони корабля на ходу та під час якірної стоянки.

Прийнявши на борт палубний вертоліт Ка-27, військові моряки спільно з морськими авіаторами відпрацювали навчання з протиповітряної оборони.

Також у взаємодії з морськими авіаторами тренувалися здійснювати пошук і знищення підводного човна умовного противника штатним торпедним озброєнням.

Діставшись морського полігона ракетно-артилерійська частина флагмана виконала практичні стрільби з корабельної гармати. Артилерійська обслуга фрегата здійснювала ураження морської та берегової цілей, видимих із корабля.

Загалом озброєння на фрегаті дуже потужне. Крім головного артилерійського калібру, автоматичної установки АУАК-100, яка може знищувати надводні цілі та берегові укріплення противника або повітряні цілі на висоті до 15 км, є зенітно-ракетний комплекс «Оса». Він здійснює ураження літаків і ракет.

Із правого та лівого борту — торпеди вагою дві тонни кожна. Швидкість — 45 морських вузлів на поверхні й 40 морських вузлів під водою. Дальність — до 20 км. Є ще спеціальні установки з глибинними бомбами для знищення підводних човнів і торпед супротивника. Глибина ураження — до 400 м.

Під час відпрацювання курсового завдання К-2 було задіяно всі бойові частини й служби корабля, перевірено в роботі головні механізми фрегата, а під час корабельних навчань активувались та розгортались усі наявні пости та гарматні обслуги.

— Удалося підготувати новий екіпаж, укомплектувати його й навчити особовий склад, — підсумовує командир фрегата «Гетьман Сагайдачний» капітан 2 рангу Денис Іванін. — Особовий склад корабля на сьогодні готовий до виконання завдань за призначенням. Технічний стан флагмана задовільний.

Під час корабельних навчань активувалися та розгорталось усі наявні пости й гарматні обслуги

Успішно завершивши всі випробування в морі, флагман повернувся на рідну базу. Невдовзі на його екіпаж чекає не менш важливе завдання — участь у чергових масштабних українсько-американських навчаннях серії «Сі Бриз».

Цікаво, що вперше можна було побачити на борту фрегата новий тактичний номер, відповідний до стандартів НАТО. Замість попереднього U130 на борту виблискував натовський F130.

Слід зазначити, що на липень припадають найзначущіші дати в історії українського військового флоту. Не винятком є і його флагман — фрегат «Гетьман Сагайдачний». Його історія розпочалася 4 липня 1993 року, коли на ньому урочисто було піднято прапор ВМС ЗС України. І вже двадцять п'ять років флагман гідно представляє Військово-Морські Сили України на міжнародній арені, щоразу підтверджуючи, що девіз «Готові негайно!» по праву належить його екіпажу.

25 років служби — ще не такий поважний вік. Вчасні докові ремонти дають змогу бойовій одиниці продовжувати ефективно виконувати завдання. Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України, затверджено розподіл коштів за бюджетною програмою розвитку озброєння та військової техніки Збройних Сил України, згідно з яким на ремонт і модернізацію фрегата «Гетьман Сагайдачний» буде надано 91 млн грн. 2017 року флагман уже пройшов доковий ремонт.

Загалом головне кредо й девіз корабля базується на давній істині: якщо кожен викладатиметься на 100%, то результат буде відповідним.

— Головний наш ресурс — люди, ті, що мають морське серце, — каже молодий офіцер Олександр Красюк. — Техніку можна спроектувати, побудувати, купити, а людей треба виховати, навчити.

Дмитро ЗАВТОНОВ

«ВІДКРИТТЯ» АМЕРИКИ

22 роки тому відбувся перший трансатлантичний похід загону кораблів Військово-Морських Сил України в складі фрегата «Гетьман Сагайдачний» і великого десантного корабля «Костянтин Ольшанський» до США, безпрецедентний на той час за характером і складністю завдань плавання кораблів національного флоту

Важко переоцінити значення цього походу для тоді ще молодої Української держави. Щоб зрозуміти унікальність того походу, достатньо зазначити, що за радянських часів трансатлантичні походи здійснювали кораблі першого рангу Північного й Тихоокеанського флотів, тобто ті бойові одиниці, тактико-технічні характеристики яких загалом передбачали океанське плавання.

Кажуть, велике бачиться на відстані. Відстань у 22 роки є цілком достатньою для того, щоб оцінити важливість і значення того походу, без перебільшення, історичного. Він сам по собі, поряд із першими оперативно-тактичними навчаннями «Море-96», став найзнаменнішою сторінкою перших років розбудови й становлення національних ВМС.

Усього за 64 доби кораблі пройшли 11 890 миль, із них у штормових умовах (понад три бали) — 3900, в умовах обмеженого бачення — 920, ходових днів походу було 50. Загін кораблів узяв участь у більше як 10 навчаннях, зокрема й міжнародних. Здійснено візити в низку портів. Військово-морський прапор України продемонстровано не лише в багатьох морях, а й в Атлантичному океані, який моряки успішно перетнули двічі.

Під час першого трансатлантичного походу загону кораблів ВМС України

Так, тоді кораблі українських ВМС «відкрили» Америку. Немає сумніву в тому, що такі славні сторінки національного флоту, як трансатлантичні походи, буде продовжено.

Підготував Дмитро ЗАВТОНОВ

«ВАЖЛИВО ОРІЄНТУВАТИСЬ НЕ НА ВЧОРАШНІХ ПРОТИВНИКІВ, А НА ВИКЛИКИ, ЯКІ БУДУТЬ ЧЕРЕЗ 15–20 РОКІВ»

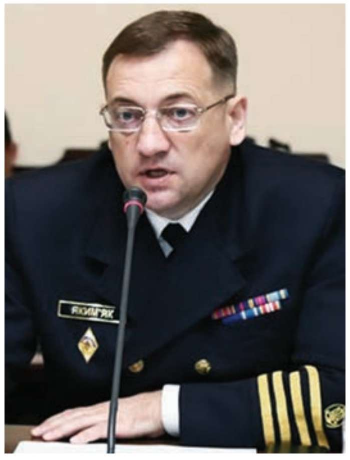
З ЯКИМИ ПОКАЗНИКАМИ ПІДІЙШЛИ ДО ЧЕРГОВОЇ РІЧНИЦІ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКІ СИЛИ УКРАЇНИ І ЯКІ ПРОБЛЕМИ ПОТРЕБУЮТЬ НЕГАЙНОГО РОЗВ'ЯЗАННЯ? ЦІ ПИТАННЯ, А ТАКОЖ ПОЗИТИВНІ ЗРУШЕННЯ, ЯКИМИ ВЖЕ МОЖНА ПОХВАЛИТИСЬ, ОБГОВОРЮВАЛИ В РАМКАХ МІЖНАРОДНОГО НАУКОВОГО ФОРУМУ «МОРСЬКА СТРАТЕГІЯ ДЕРЖАВИ. РОЗВИТОК ТА РЕАЛІЗАЦІЯ МОРСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ»

— Усі ці обговорення стратегій дуже цікаві, але покажіть мені свій бюджет, і я одразу зрозумію, якою насправді є ваша стратегія, — пожартував Майкл Маккарті, представник США, експерт Групи з керівництва та управління у сфері оборони.

Українські військові моряки усміхнулись у відповідь, та, схоже, іноземний колега зачепив одне з найболючіших питань. Одне з… Адже нагальних проблем в українському флоті на сьогодні чимало

Тож з якими показниками підійшли до чергової річниці Військово-Морські Сили Збройних Сил України та які проблеми потребують негайного розв'язання? Ці питання, а також позитивні зрушення, якими вже можна похвалитись, обговорювали в рамках Міжнародного наукового форуму «Морська стратегія держави. Розвиток та реалізація морського потенціалу України».

Військові моряки в один голос назвали розбудову українських Військово-Морських Сил комплексною проблемою, яка аж ніяк не може бути простою та швидкою. Тому поряд з оновленням техніки відбувається реформа структури вітчизняного флоту, вносять зміни в систему військово-морської освіти…

Степан Яким'як

— Сьогодні для України як для держави, яка воює, очевидною є стратегічна важливість мати дійсно сильний військовий флот, який буде здатний захистити її інтереси на морі, — зазначив капітан 1 рангу Степан Яким'як, начальник кафедри Військово-Морських Сил Національного університету оборони України ім. Івана Черняховського. — Є два визначальні чинники, без яких неможливо виграти війну, — це людина та метал. Тому пріоритетними питаннями для нас є поліпшення стану озброєння, а також підготовка професійних кадрів. До того ж тимчасова окупація Криму найдужче вдарила саме по флоту, адже повноцінні склади корабельних екіпажів і значна частина особового складу з півострова так і не вийшли. Офіцерський склад Військово-Морських Сил ми поповнили за рахунок фахівців інших напрямків. Проте ми реалізували ще далеко не всі раціональні можливості. Для прикладу, наразі підготовка фахівців оперативно-тактичного й стратегічного рівня у нас триває два роки. А в західних країнах якісна підготовка проходить за рік, тож ми також плануємо оптимізувати термін навчання.

Щодо озброєння, то ключовим вектором розвитку називають нарощення ударних спроможностей. Уже прийнято на озброєння кілька броньованих артилерійських катерів, закладено ще кілька таких суден, модернізується радіоелектронне озброєння, зокрема засоби виявлення ракетного катера типу «Лань». Також відбуваються серйозні роботи зі створення протикорабельної ракети «Нептун», що є повністю українською розробкою.

— Минулого року Генеральний штаб уточнив завдання цього виду військ відповідно до сценаріїв реальної загрози, — пояснює капітан 1 рангу Владислав Муригін, начальник відділу Військово-Морських Сил Головного оперативного управління ГШ ЗС України. — Основними завданнями є здійснення стабілізаційних операцій у морі, де важливо не допускати присутність ворога, і на суходолі, де потрібно не допускати висаджения ворожих десантів. Ударні спроможності створять основу військово-морської могутності. Наявністю цих сил і засобів ми зможемо стримувати противника. Також важливо створити дієву систему розвідки та спостереження.

Владислав Муригін

Вивчають українські фахівці й потенціал противника. Виявляється, що у військово-морських силах Росії не все гладко. Унаслідок санкцій плани на придбання бойових кораблів їм довелося суттєво змінити.

Є два визначальні чинники, без яких неможливо виграти війну, — це людина та метал. Тому пріоритетними питаннями для нас є поліпшення стану озброєння, а також підготовка професійних кадрів

— Щороку вони вводять у стрій дедалі менше бойових кораблів, що свідчить про зниження їхнього військового потенціалу. Наприклад, 2016-го Росія планувала ввести близько тридцяти бойових кораблів і катерів, а ввела наполовину менше, — коментує Степан Яким'як. — За 2017 рік до складу було введено всього два бойових кораблі замість 17. З другого боку, розгортається будівництво в Криму, тобто вони намагаються розширити базу для створення нового озброєння за рахунок захоплених українських підприємств.

Іноземний досвід свідчить на користь створення спеціальної «морської» структури (такі структури під різними назвами вже не перший рік існують в Америці, Великобританії). Адже, як зазначають українські військові моряки, наразі питання забезпечення морських інтересів часто відходить на другий план через «сухопутне» мислення керівництва. Прикметно, що в низці держав основна увага фокусується саме на військово-морській діяльності.

Ганс Мідттун

— З початком війни в Україні ми зрозуміли, що потрібно розвивати військово-морські сили, — пояснює капітан 1 рангу Ганс Мідттун, представник ВМС Норвегії. — Оперативний флот — наше першочергове завдання. Тому ми зменшили витрати на сухопутні війська й збільшили інвестиції у військово-морські сили. Як Україна розробляє план розвитку ВМС до 2035 року, так і Норвегія зазирає в майбутнє та розробляє свій план на наступні 20 років. Важливо орієнтуватись не на сьогоднішні виклики, не на вчорашніх противників, а на виклики, які будуть через 15–20 років, адже саме стільки часу займає побудова військових спроможностей. Одним із ключових аспектів для нас є логістичне забезпечення, оновлення корабельного складу, створення нових автоматичних систем, а також реформування системи зв'язку. Також для нас важливо бути впевненими, що особовий склад є професійним, умотивованим і завжди готовим до змін.

Представник аташе з питань оборони США в Україні поділився, що американська безпекова стратегія постійно змінюється залежно від конкретної загрози.

Томас Воффард

— До прикладу, у 80-х роках минулого століття стратегію було зосереджено на тому, аби стримати і, за потреби, відбити напад військ Радянського Союзу, — розповідає полковник Томас Воффард. — У 1990-х роках наш фокус змінився, ми зосередили свою увагу на регіональних загрозах. Після 9 вересня 2001 року основний акцент нашої стратегії змінився на боротьбу з тероризмом, а також підтримку операцій наших збройних сил в Іраку та Афганістані. Зовсім нещодавно командувач ВМС США знову вирішив внести зміни у стратегію, зазначивши в ній загрозу, яка може надходити з боку Росії та Китаю. Ураховуючи масштаб загроз, було збільшено фінансування.

Про потребу встановлення постійної присутності в морі вів мову й представник ВМС Швеції.

Петер Ліден

— Тривалий час військово-морські сили у Швеції вважали менш важливими, аніж сухопутні війська, — пояснює підполковник Петер Ліден. — Це заважало співпрацювати з ВМС інших країн. Тепер ми змінили тактику й активно розвиваємо національний флот. До складу наших ВМС входять військово-морські сили, сили берегової оборони, поліції та інших служб. Потреба розвитку ВМС є першочерговою, адже ворог часто атакує саме з моря.

Резюмуючи, учасники форуму погодилися, що проблем в українському флоті на сьогодні немало. Головне, аби їх розв'язання ніхто не відкладав у довгу шухляду.

Анастасія ОЛЕХНОВИЧ

ЧОМУ ТОВАРИШІ НАЗИВАЛИ СВОГО СЕРЖАНТА «ПАНЕ ОФІЦЕР КОЛОДЯЖНИЙ»

Старший сержант Олександр Колодяжний

СТАРШИЙ СЕРЖАНТ ОЛЕКСАНДР КОЛОДЯЖНИЙ НАГОРОДЖЕНИЙ ОРДЕНАМИ «НАРОДНИЙ ГЕРОЙ УКРАЇНИ», «ЗА МУЖНІСТЬ» III СТУПЕНЯ ТА ІНШИМИ ДЕРЖАВНИМИ Й ВІДОМЧИМИ ВІДЗНАКАМИ

Фронтові дороги в розвідника старшого сержанта Олександра Колодяжного були різні. Як кажуть, є що пригадати, але немає про що дітям розповісти. Ось і про ту мить, коли він уперше повертався з охопленого вогнем донецького аеропорту, коли до омріяного потріскування дров у буржуйці та гарячої їжі залишалося кілька сотень метрів, по броні БТРа застукотіли кулі черги великокаліберного кулемета.

— Кулі лягли просто в мене за спиною. Тієї миті я їх відчув усім тілом. Мій розум переконував мене, що бронежилет на мені, але той страх, який мене тоді охопив, я ніколи раніше не відчував та напевно вже й не відчую, — пригадує Олександр.

Але до того стався випадок, на який не звернув уваги ні Олександр, а ні його побратими.

Та ротація до ДАПу для Колодяжного, як і для його товаришів, була першою. Екіпажі БТРів самі визначали час виїзду — в їхньому розпорядженні була вся ніч. І от у нічній пітьмі на шляху до летовища сталося невеличке ДТП. Нічого страшного не трапилося, якщо б не маленьке «але». Речі з документами Олександра Колодяжного випали на узбіччя дороги. Нічого не вдієш, так би мовити, буває.

— По поверненні всі, хто мене знав, почали звертатися «пане офіцер Колодяжний». Я ніяк не міг уторопати, що сталося, поки я був на ротації. Згодом мені переказали, що проросійські окупанти знайшли мої речі, а пропагандисти вихвалялися по всіх своїх каналах, як «знищили» найсуперовішу українську розвідгрупу офіцера Колодяжного, — згадує старший сержант.

До цих подій Олександр уже був досвідченим воїном. Разом із товаришами влітку та восени 2014 року він обороняв Мар'їнку.

— Саме там я вперше пізнав війну, — поринає Колодяжний у спогади, — це було на початку вересня 2014 року. В першу ж годину перебування на позиції ми потрапили під шквальний обстріл. Тоді мені здалося, що я дивлюся бойовик. Але поранення товаришів швидко повернули мене в реальність. Тож ми почали закопуватися в землю, ховатися від артилерійських обстрілів, відбивати ворожі атаки та огризатися, набуваючи неоцінений бойовий досвід. А згодом настав час здобувати і розвідувальний.

— Перший розвідвихід завжди хвилюючий. Його можна порівняти з першим стрибком із парашутом. Ти довго готувався, і ось тобі треба зробити вирішальний крок з рампи… Тієї ночі ми висунулися до шахти Абакумова в районі Красногорівки, йшли дуже повільно, остерігалися кожного шелесту, перевіряли на розтяжки кожен метр, тож часу на виконання завдання ми витратили, чесно кажучи, забагато, але все ж таки його виконали, — не без гордості пригадує Олександр.

> *За порядність, чесність, принциповість як по відношенню до себе, так і до своїх товаришів спочатку у взводі, а згодом і в усій роті побратими почали називати старшого сержанта Олександра Колодяжного «наша совість»*

Загалом, як ти не готуєшся, кожен розвідувальний вихід — це лотерея, — продовжує старший сержант. — Одного разу ми проводили розвідку в районі Донецької фільтрувальної станції: тихенько пройшли, відзняли нові позиції та військову техніку і тихесенько повернулися. Вже на базі нам розповіли, що нас там чекали, ми не дійшли до засідки десь сто метрів.

За порядність, чесність, принциповість як по відношенню до себе, так і до своїх товаришів спочатку у взводі, а згодом і в усій роті побратими почали називати старшого сержанта Олександра Колодяжного «наша совість».

Командир розвідувальної роти старший лейтенант Олександр Старіна так перефразовує відомий вислів: «Я з ним у розвідку ходив і буду ходити…»

— Найкраще характеризують людину її вчинки. Один з найяскравіших моментів трапився в новому терміналі ДАПу на початку грудня 2014 року. Тоді ситуація у старому терміналі ставала дедалі критичнішою. Необхідно було терміново підсилити старий термінал і доставити туди боєприпаси. Таке бойове завдання ввело мене у ступор. Прориватися вдень було самогубством, а чекати ночі не було можливості. В моїй голові діялося щось неймовірне, я був абсолютно розгублений. Намагаючись хоча б якось упорядкувати свої думки та сказати про завдання своїм хлопцям, я помітив, що Сашко гасає по приміщенню: екіпірується й пакує боєприпаси. Поглянувши мені в очі, він сказав: «Командире, там наші, треба йти», — розповів старший лейтенант Олександр Старіна.

Те, що спочатку здавалося фантастикою, для наших розвідників виявилося цілком здійсненним. Вони прорвалися до старого терміналу, впродовж дня вели запеклі бої, а вночі, прихопивши поранених і тіла вбитих товаришів, залишили старий термінал.

Саме Олександр був тим першим бійцем, що розвідував та закріплювався у промзоні Авдіївки. Зазнавши там важкого поранення ноги, переніс кілька операцій, пройшов реабілітацію та, незважаючи на те, що одна нога в нього стала трохи коротша, Колодяжний повернувся у стрій свого розвідбату.

Аркадій РАДКІВСЬКИЙ

ЗА ВИЗВОЛЕННЯ СЛОВ'ЯНСЬКА ОТРИМАВ ОРДЕН «ЗА МУЖНІСТЬ»

«На Донбасі у липні 2014-го наш танковий екіпаж працював за цілу роту. Ми мріяли тільки про сон, бо вдень обмінювалися вогнем із сепарами, а вночі «чекали» на ворожих диверсантів»

Це спогади учасника антитерористичної операції на Донбасі курсанта-третьокурсника факультету озброєння і військової техніки Військового інституту танкових військ Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» сержанта військової служби за контрактом Ігоря Федотченка.

…Двадцятивосьмирічний воїн народився й виріс у Кривому Розі. У дев'ятнадцять років він вирішив стати військовим і за контрактом служив у 17-й танковій бригаді. Опанував посади механіка-водія і навідника у складі екіпажу танка Т-64Б.

На момент початку окупації російськими загарбниками Криму та Донбасу він уже керував танковим екіпажем.

— Навесні 2014-го наш підрозділ підняли по тривозі й, давши деякий час на збори, відправили на Донеччину. Тоді ми думали, що за декілька днів усе закінчиться, та коли через триплекси побачили новенькі танки із триколорами на броні, гармати і добре екіпірованих вояків, зрозуміли, що скоро це не минеться, — говорить Ігор.

Сержант Ігор Федотченко

На війні вчаться швидко. Протягом кількох днів бойового відрядження танковий екіпаж сержанта Федотченка направляли на важливі ділянки. Так сталося й напередодні звільнення Слов'янська.

Як пригадує Ігор, ворог міцно тримався на своїх позиціях. Відкриваючи вогонь з-за будинків мирних жителів, завдавав ударів по українських бійцях.

— Саме біля Слов'янська я побачив перші смерті своїх побратимів. Там же декілька пострілів потрапили й у нашу бойову машину. Ми просто дивом залишились живими. Постраждала вся права сторона танка, рикошетом було збито гусеницю й побито триплекси. Ми швидко відновили танк і продовжували вести вогонь. Але знаєте, в районі АТО страшними були лише перші артилерійські обстріли, перше влучання в наш танк. Дуже скоро ми до всього цього звикали й не відволікалися на такі «дрібниці», — зауважує майбутній офіцер.

Що стосується результатів власної бойової роботи і роботи своїх підлеглих біля Слов'янська, то Ігор не звик хизуватися перемогами. А от офіцери Військового інституту танкових військ не стали применшувати заслуги свого курсанта. Виявляється, під Слов'янськом сержант Федотченко із товаришами знищив кілька бойових машин, два мінометні розрахунки та чимало живої сили противника.

— Роком пізніше, у липні 2015-го, мене із Кривого Рогу відрядили до Києва, де за звільнення Слов'янська із рук Президента України я отримав орден "За мужність" ІІІ ступеня. Ось тоді я й вирішив стати офіцером. Тому вже за кілька тижнів поїхав учитися в Харків, — каже Ігор.

Після Слов'янська хлопець брав участь у боях біля Горлівки, Дебальцевого, Первомайська, Троїцького, Попасної, Золотого.

— Зараз мрію лише про одне: якнайшвидше отримати офіцерські погони і повернутися в рідну 17-у танкову бригаду. Також із новими знаннями хочу приїхати на Донбас, де долучуся до звільнення нашої землі від усякої погані, якщо до того часу це не зроблять мої бойові побратими, — говорить сержант служби за контрактом Ігор Федотченко.

Дмитро ГОРБУНОВ

ЛІКАР, ЩО РЯТУВАВ «КІБОРГІВ»

НА ЦІЙ СТРАШНІЙ ВІЙНІ ВІЙСЬКОВИЙ ЛІКАР СЕРГІЙ АРХАНГЕЛЬСЬКИЙ ЗУСТРІВСЯ З УНІКАЛЬНИМИ, БЕЗ ПЕРЕБІЛЬШЕННЯ, ЛЮДЬМИ. ІЗ БАГАТЬМА З НИХ — САМЕ В ДАПі

Під час першої ротації начальника медпункту 2-го батальйону 95-ї бригади майора медичної служби Сергія Архангельського із позивним «Наркоз» у ДАП граната впала просто під ноги одному з бійців-десантників. Солдат миттєво нахилився, щоб підняти і відкинути її. Тієї ж миті пролунав вибух…

Майор медичної служби Сергій Архангельський

За особисту мужність та героїзм Указом Президента України майор медичної служби Сергій Архангельський нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня. Та найвищою нагородою для себе військовий лікар вважає відзнаку «Народний Герой України», яку отримав за врятовані життя захисників України

Боєць отримав важкі осколкові поранення. Йому відірвало кисть лівої руки, пошкодило око. Права рука трималась на залишках шкіри та м'язів біля ліктя. За мить Сергій та інший медик із 79-ї вже надавали пораненому допомогу. Сильна кровотеча, больовий шок… Лікарі зупинили кровотечу, перев'язали бійця та підготували до евакуації. Дорогою до БТРа по медиках ударив ворожий кулемет, кулі просвистіли над головами. Далі довелося повзти під вогнем. На БТРі евакуювали важкопораненого до селища Піски. Після численних операцій боєць таки повернувся додому живим.

До війни Сергій Архангельський понад 20 років пропрацював лікарем-анестезіологом в одній із районних лікарень Житомирщини. Починав після медичного училища у швидкій допомозі, по закінченні Вінницького медінституту — в реанімаційному відділенні дитячої лікарні.

З важкими бойовими пораненнями Сергій стикнувся ще до війни. Як активний та патріотично налаштований громадянин 24 листопада 2013 року після чергування приїхав на Майдан та там і залишився. Під час протестної акції й зустрівся з людьми, які ризикували своїм життям заради майбутнього країни.

Як тільки «зелені чоловічки» вдерлися в Крим, Сергій Архангельський пішов до військкомату. І з 11 березня 2014-го розпочався зовсім інший етап його життя — він став військовим медиком.

— Не міг залишатися вдома, я ж лікар. Дружина теж медик, спочатку плакала, але, знаючи мій характер, заспокоїлась і благословила мене. Лише попросила телефонувати за кожної нагоди, — говорить Сергій.

Його призначили начальником медпункту батальйону. Після короткої підготовки підрозділ відбув спочатку на Широкий Лан, а звідти десантники колоною вирушили на Схід країни.

Місцеві мешканці в районі Добропілля не досить люб'язно зустріли десантників. Уночі 22 квітня в бік десантників полетіли перші кулеметні черги. А згодом група молодиків на мотоциклах намагалася проскочити через територію, яку контролювали десантники, та не вдалося. Один з провокаторів отримав поранення, «Наркоз» надав йому медичну допомогу та доправив до лікарні. Решту передали СБУ.

Батальйон займався супроводом колон та забезпеченням доставки провізії, води, боєприпасів для бійців підрозділів бригади. Медики брали участь у кожному завданні.

— На цій страшній війні я зустрівся з унікальними, без перебільшення, людьми. Із багатьма з них — саме в ДАПі, — розповідає Сергій.

На початку жовтня 2014 року Сергій після коротенької відпустки прибув у Піски, а згодом відправився надавати меддопомогу захисникам аеропорту.

— Бійців із легкими пораненнями ми намагалися залишати в терміналі, — пригадує ті події «Наркоз», — адже дорога в Піски була справжньою дорогою життя. Кожний транспорт, що рухався по ній, піддавався жорсткому обстрілу ворожої артилерії. Найважче було втрачати бойових побратимів. Нещодавно ти з ним розмовляв, ділився планами-мріями, розглядав фото дітей у телефоні, а за кілька годин він загинув у бою.

Наступна двотижнева ротація в ДАП відбулася в листопаді. Тоді там майже все вже було зруйноване — і стіни, і перекриття. Підрозділ житомирських десантників проривався в аеропорт з боєм та під обстрілами.

До кінця життя лікар пам'ятатиме відчайдушну відвагу захисників аеропорту. Це механіки-водії БТРів та БМП, що проривались під обстрілами для евакуації поранених. І екіпаж танка, що, ризикуючи собою, виїхав на злітну смугу летовища і влучним вогнем змусив замовкнути ворожу артилерію. І добровольців із «Правого сектору», що 35 діб беззмінно обороняли старий термінал аеропорту…

Відслуживши рік, «Наркоз» звільнився з війська. А вже за місяць, попри пропозицію стати головним лікарем районної лікарні, повернувся в армію.

— Це вже на все життя. Неодноразово помічав, що мені комфортніше з тими людьми, що носять форму і мають бойовий досвід. Можливо, я змінився, чи війна так вплинула, — посміхаючись у сиві вуса, пояснив Сергій.

Наразі Сергій Архангельський проходить службу у Навчальному центрі ДШВ на посаді начальника медичного пункту. Окрім основних службових обов'язків, активно вчить курсантів тактичної медицини. І сам продовжує навчатися — нещодавно повернувся з Естонії, де пройшов чергові курси з тактичної медицини за програмою НАТО.

За особисту мужність та героїзм Указом Президента України майор медичної служби Сергій Архангельський нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня. Та найвищою нагородою для себе військовий лікар вважає відзнаку «Народний Герой України», яку отримав за врятовані життя захисників України.

Сергій ЖМУРКО

ЕМОЦІЙНІ ТРАВМИ ІНКОЛИ ВАЖЧІ ЗА ФІЗИЧНІ

2014-го в районі бойових дій на Донбасі було розгорнуто чотири польові госпіталі. Один із них, 65-й військовий мобільний, формувався в Харкові. Полковник медичної служби Михайло Карнаух із самого початку організовував його роботу

Михайло Іванович розповів історії про звичайні на перший погляд зустрічі з пересічними людьми. Його найбільше вразили долі людей, які зазнали душевних ран на війні.

Особливо запам'яталися йому події запеклих боїв на Світлодарській дузі 2016 року. Тоді в польовий госпіталь доправили 154 поранених і травмованих. 21-річний снайпер Сашко надійшов із контузією.

— Хлопчина сидів на подвір'ї, у руці тримав цигарку, — згадує Михайло Карнаух. — Він був десь далеко у своїх думках. Закурили вдвох. Слово за слово, і вдалося витягнути його на розмову.

Виявилося, боєць до війни працював єгерем, навчився зайвий раз не застосовувати зброю. Війна має свої закони: або ти ворога, або ворог тебе. Довелося поцілити прямісінько в голову бойовику. Тоді не втримався й перебіжками наблизився упритул до вбитого. Побачене його вразило. Опісля вже не міг спати й спокійно жити. Хлопець скаржився, що той убитий не дає йому спокою, приходить уві сні. Що тут удієш: душевний біль скальпелем не вгамуєш.

Довелося лікарю розмовляти з бійцем, добирати переконливі аргументи, аби той відпустив свої спогади. У госпіталі, куди Сашка доправили бортом, із ним працювали психологи, фахівці, яких на початку бойових дій бракувало на передовій. Їхні функції тоді частково виконували священики-добровольці. Один із них — отець Дмитро, який напередодні нового, 2016 року потрапив у польовий госпіталь із контузією.

— Уперше побачив отця Дмитра дуже виснаженим, аж до чорноти, — пригадує Михайло Карнаух свого пацієнта. — Священик весь час перепитував, що йому кажуть, і якось по-дитячому крутив головою, наче сподівався, що це дасть полегшення. Виявилося, що панотець залишив свою парафію на Заході України та пішов на Майдан відстоювати справедливість. Звідти разом із добровольцями поїхав на Схід країни підтримувати побратимів.

Попри стан здоров'я, отець Дмитро знаходив особливе слово для кожного пацієнта в госпіталі. На Різдво улаштував вертеп. Згодом переправили його на Велику землю. А через деякий час панотець повернувся. Умовив залишити його при госпіталі, сказав, що не може в такий неспокійний час служити там, де немає війни. На території госпіталю створив капличку. Разом із ним пацієнти й персонал госпіталю зустрічали 2017 рік…

Запам'ятався начальникові госпіталю ще один епізод, коли до нього прийшли місцеві — чоловік із дружиною та сином. Чим були більше налякані — утратити сина чи бути з'їденими «бандерівцями» — неважливо. Їхній син згасав, медичної допомоги тоді годі було шукати деінде, крім як у військових лікарів. Обстежили. Виявили проблему. Прооперували. Безкоштовно. Заробили плюс у карму. Розвінчали для цієї родини міфи російської пропаганди про українське військо.

Місцеві зверталися в госпіталь не лише по лікарську допомогу. Офіцер згадує, як ділилися з місцевими власними речами, пайками, шукали можливість допомогти будматеріалами. Приходили ті, чиї домівки руйнувала війна. Просили прихистку. З осені 2016 року в госпіталь на роботу стали брати працівників із місцевих. Для тих, котрі в обличчя або вслід полковникові зневажливо кидали «понаєхалі», пояснював, що родом він із Донбасу, закінчував Донецький університет, а зараз захищає свою Батьківщину й місцевих від ворога.

Полковник медичної служби Михайло Карнаух

Після ротації Михайло Карнаух повернувся в столицю. Нині він працює заступником начальника НВМКЦ «Головний військовий клінічний госпіталь» начальником оперативно-методичного відділу.

Ольга ПРОКОПЕНКО

«ЗАРАЗ У НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ МІНОБОРОНИ НА 20–25% ЗБІЛЬШЕНО ПРАКТИЧНУ СКЛАДОВУ ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВИХ ФАХІВЦІВ»

НАРАЗІ ОСНОВНИЙ НАГОЛОС У НАВЧАННІ РОБИТЬСЯ НА ПІДГОТОВЦІ КОМАНДИРА-ЛІДЕРА, СПРОМОЖНОГО ОРГАНІЗОВУВАТИ, ЗАБЕЗПЕЧУВАТИ, УПРАВЛЯТИ ПІДРОЗДІЛАМИ ТА ВІЙСЬКОВИМИ ЧАСТИНАМИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО В БОЙОВИХ УМОВАХ

Під час прямої телефонної лінії, яка відбулася минулого тижня в редакції газети «Народна армія», заступник директора департаменту — начальник відділу організації освітньої та наукової діяльності Департаменту військової освіти, науки, соціальної та гуманітарної політики Міністерства оборони України Володимир Мартинюк та старший науковий співробітник Національного університету оборони України Олександр Бабенко відповіли на запитання наших читачів у сфері військової освіти

— Як у систему військової освіти впроваджується досвід, набутий в районі проведення АТО (нині ООС)? Що саме змінилося?

— З початку бойових дій на Сході України в системі військової освіти відбулися кардинальні зміни. Зокрема протягом 2014–2015 років замовниками на підготовку військових фахівців разом із військовими навчальними закладами були переглянуті й оновлені за змістом професійні стандарти та освітньо-професійні програми підготовки військових фахівців тактичного, оперативно-тактичного та оперативно-стратегічного рівнів за усіма спеціальностями і спеціалізаціями. Робота щодо постійної адаптації програм підготовки відповідно до набутого бойового досвіду продовжується і сьогодні.

До програм внесено зміни, які враховують досвід бойових дій, бойової та оперативної (спеціальної) підготовки військ (сил), вивчаються сучасні системи ОВТ, поглиблено розглядаються питання всебічного забезпечення військ, особливо в умовах проведення АТО (нині ООС) та гібридної війни.

Сьогодні основний наголос у навчанні робиться на підготовці командира-лідера, спроможного організовувати, забезпечувати та управляти підрозділами та військовими частинами безпосередньо в бойових умовах. Також значна увага приділяється набуттю майбутніми офіцерами морально-психологічної стійкості та здатності керувати підлеглими в умовах підвищених психологічних навантажень.

На 20–25% збільшено практичну складову підготовки військових фахівців, основне місце в якій відводиться питанням бойового застосування військових частин, підрозділів, озброєння і військової техніки. На вищий рівень переведено вивчення тактичної медицини.

— Наскільки поліпшено матеріально-технічну базу навчання?

— Навчально-матеріальна база вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти зазнала значного вдосконалення. Протягом 2014–2017 років у військові виші було відправлено понад 20 сучасних комплексних динамічних тренажерів бойових машин та протитанкових комплексів. Також в усі навчальні заклади було закуплено та встановлено лазерні стрілецькі тири для якісного опанування основ і правил стрільби та набуття практичних навичок стрільби зі стрілецької зброї.

На навчальних полігонах створено ділянки, які відповідають реальним районам ведення бойових дій, та спеціальні місця, які дозволяють навчати курсантів веденню бою в населених пунктах, на блокпостах тощо. Особлива увага при підготовці військових фахівців приділяється вмінню організовувати і вести бойові дії в нічних умовах.

— Незабаром у військових вишах розпочнеться вступна кампанія, підготовка до якої ведеться вже досить довго. Чи можна говорити про якісь попередні результати?

— Попередні підсумки свідчать, що й у цивільної, й у військової молоді значно зріс інтерес до вступу у ВВНЗ. Кількість особових справ кандидатів на навчання, що надійшли до військових вишів, попередньо обумовила середній конкурс більше двох осіб на місце, хоча до початку вступних випробувань ще понад 10 діб **(вступні випробування триватимуть з 12 по 20 липня 2018 року)**.

Уже можна говорити, що серед вступників найбільш популярними є Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, Військова академія (м. Одеса), Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, Інститут ВМС Національного університету «Одеська морська академія». При чому і цього року, як і минулого та позаминулого, найбільшим попитом користуються бойові спеціальності — військова розвідка, спеціальне призначення, спеціальності фахівців Військово-Морських Сил, Десантно-штурмових військ та морської піхоти.

Також треба сказати, що цього року при вступі до ВВНЗ цивільній молоді зараховуватимуться результати ЗНО 2016, 2017 та 2018 років. Минулоріч такого не було.

Військовослужбовці ж строкової, контрактної служби та випускники військових ліцеїв можуть вступати на навчання як за результатами ЗНО, якщо є такі сертифікати, так і склавши вступні іспити.

Цього року заяви на вступ до військових вишів уже подали 170 учасників АТО.

— Чи проводиться у школах та інших навчальних закладах робота з потенційними кандидатами на навчання у військових навчальних закладах?

— Звичайно, така робота проводиться. Особливо під час підготовчого періоду до вступної кампанії. Вона розпочинається з грудня року, що передує року вступу на навчання. Вишем, зокрема, розробляється наочна агітація — інформаційні листки і правила прийому, які надходять насамперед до всіх військкоматів. Також викладачі та курсанти постійно їздять у школи, коледжі, ПТУ, на підприємства, де інформують юнаків та дівчат стосовно військових професій, соціального захисту військовослужбовців тощо.

Активно така робота ведеться у військових ліцеях та ліцеях з посиленою військово-фізичною підготовкою, адже їхні випускники — найбільш перспективні та вмотивовані кандидати на навчання у вищих військових навчальних закладах.

У нинішній час цифрових технологій основну інформацію про військові навчальні заклади потенційні курсанти можуть отримати з мережі Інтернет, де кожен виш має свій сайт.

Безпосередньо у військових навчальних закладах постійно проводяться «дні відкритих дверей», під час яких майбутні курсанти та їхні батьки мають змогу ознайомитися з умовами навчання, з навчальною матеріальною базою, отримати вичерпну інформацію від командирів та фахівців з усіх питань, які виникають.

Андрій, м. Одеса:

— Які пільги є в учасників АТО та їхніх дітей при вступі у вищі військові навчальні заклади?

— На цей час Законами України «Про соціальний захист військовослужбовців та членів їх сімей» та «Про статус ветеранів війни, їх соціальний захист» дітям військовослужбовців, які загинули (пропали безвісти) або померли внаслідок поранення, протягом трьох років після закінчення школи надано право на вступ на навчання до закладів вищої освіти, зокрема й до ВВНЗ, поза конкурсом. Також під час навчання вони отримують допомогу від держави. До моменту закінчення військового вишу їм виплачується соціальна стипендія.

Відповідно до Умов прийому до закладів вищої освіти України в 2018 році, затверджених наказом Міносвіти від 13.10.2017 № 1378, учасникам АТО, членам їхніх сімей надані пільги при вступі до цивільних вишів, а саме: особи, визнані інвалідами війни відповідно до пунктів 10–14 статті 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» можуть проходити вступні випробування у формі співбесіди та в разі позитивного висновку про проходження співбесіди рекомендуються до зарахування; учасники бойових дій відповідно до пункту 19 частини першої статті 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», також і ті з них, котрі проходять військову службу, можуть проходити вступні випробування у формі вступних іспитів (замість зовнішнього незалежного оцінювання) та в разі отримання за кожний з них кількості балів, не меншої за встановлений закладом вищої освіти мінімальний рівень, допускаються до участі в конкурсному відборі.

«Протягом 2014–2017 років у військові виші було відправлено понад 20 сучасних комплексних динамічних тренажерів бойових машин та протитанкових комплексів. Також в усі навчальні заклади було закуплено та встановлено лазерні стрілецькі тири»

Анастасія, військовослужбовець, м. Вінниця:

— Який граничний вік вступу у ВВНЗ для військовослужбовців контрактної служби?

— Цим питанням неабияк переймалося багато контрактників протягом останніх років.

Тож цього року Президент України підписав Закон України від 05.04.2018 № 2397-VIII «Про внесення змін до деяких Законів України щодо удосконалення окремих питань проходження громадянами військової служби», яким визначено, що до вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти можуть вступати на навчання особи, які мають повну загальну середню освіту, професійно-технічну освіту або вищу освіту віком від 17 до 30 років, також і ті, яким 17 років виповнюється в рік початку військової служби.

Отже, до ВВНЗ можуть вступати на навчання військовослужбовці контрактної служби, які на момент вступу мають вік до 30 років.

Заступник директора департаменту — начальник відділу організації освітньої та наукової діяльності Департаменту військової освіти, науки, соціальної та гуманітарної політики Міністерства оборони України Володимир Мартинюк (ліворуч) та старший науковий співробітник Національного університету оборони України Олександр Бабенко

Дмитро, військовослужбовець Харківського гарнізону:

— Зараз можна отримати офіцерське звання, пройшовши тримісячні курси. Чи достатньо цього терміну для підготовки кваліфікованих фахівців?

— Так. Такі курси продовжують діяти. На них проходять навчання для подальшого комплектування офіцерських посад військовослужбовці військової служби за контрактом сержантського складу, які мають вищу освіту не нижче бакалавра та бойовий досвід.

З урахуванням набутого бойового досвіду та досвіду проходження військової служби тримісячний термін (648 годин навчального часу, з них — 432 години під керівництвом викладача) достатній для підготовки кваліфікованих офіцерів.

— Нині підготовка військовослужбовця контрактної служби проводиться протягом трьох місяців, а у військових коледжах сержантського складу — 2,5 року. Чому так?

— Коледжі сержантського складу, крім військової підготовки фахівців, надають можливість військовослужбовцю здобути вищу освіту рівня «молодший спеціаліст» на сьогодні та «молодший бакалавр» у майбутньому, з переходом на нову систему підготовки.

Цивільна молодь, яка вступає після здобуття загальної середньої освіти, отримує початковий рівень вищої освіти, потім може продовжити навчання у ВВНЗ. Коледжі сержантського складу були створені для підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» для комплектування посад у високотехнологічних видах ЗС України, насамперед тих, де потрібні знання на базі вищої освіти для сержантського складу.

Віталій, військовослужбовець запасу, м. Київ:

— Яким чином і де саме ветерани АТО можуть пройти тримісячні курси підготовки офіцерів запасу?

— Якщо ви бажаєте отримати військове звання офіцера запасу, то йдеться про навчання на кафедрі військової підготовки протягом двох років. Тільки після опанування всієї програми, після складання державних іспитів, проходження військового збору у військах ви отримаєте звання «молодший лейтенант запасу».

Тримісячні ж курси існують і діють, але на них навчаються діючі військовослужбовці, які на даний час проходять службу у ЗС України, мають вищу освіту (не нижче бакалавра) та певний бойовий досвід. І після цих курсів їм присвоюють звання «молодший лейтенант». Якщо ви перебуваєте в запасі, то ви не можете навчатися протягом трьох місяців.

Андрій, м. Київ:

— Який статус мають курсанти ВВНЗ на сьогодні — статус військовослужбовців строкової служби чи контрактної?

— Після зарахування до вищого військового навчального закладу вступники з цивільної молоді стають курсантами і отримують статус військовослужбовця. Чинне законодавство не визначає статус курсанта молодших та старших курсів. Але якщо курсант з якихось причин був відрахований з ВВНЗ і термін його навчання менший за термін проходження строкової військової служби, він направляється до військової частини, де завершує строкову військову службу.

— Військовослужбовці строкової служби відповідно до чинного законодавства мають право на безкоштовний проїзд у підземному та наземному транспорті. На сьогодні курсантам відмовляють у праві на безкоштовний проїзд. Чому існує така проблема і як її вирішити?

— Це питання, на жаль, не врегульоване на державному рівні, але ми активно працюємо над його вирішенням.

> *«Серед вступників найбільшим попитом користуються бойові спеціальності — військова розвідка, спеціальне призначення, спеціальності фахівців Військово-Морських Сил, Десантно-штурмових військ та морської піхоти»*

Олексій, м. Львів:

— У яких міжнародних навчаннях беруть участь курсанти ВВНЗ, в якій саме сфері проводять з ними навчальну діяльність іноземні спеціалісти?

— На сьогодні найбільш успішна співпраця з Альянсом відбувається в рамках програми НАТО «Удосконалення військової освіти» (Програма DEEP). Вже проведено кілька сотень заходів, спрямованих на вдосконалення рівня підготовки викладачів та курсантів. Здійснюється обмін делегаціями та фахівцями.

Зокрема з 5 по 9 червня минулого року в межах цієї програми відбулась участь представників Інституту ВМС НУ «Одеська морська академія» у поглибленому курсі з питань лідерства в навчальному центрі Академії ВМС Польщі у м. Черниця. У заході було задіяно одного представника професорсько-викладацького складу та шістьох курсантів 3 курсу Інституту ВМС НУ «ОМА».

Також другий рік поспіль курсанти Інституту ВМС на запрошення Академії ВМС Болгарії (м. Варна) беруть участь у комп'ютерних навчаннях, які проводяться на базі зазначеної академії. Українські військовослужбовці, зокрема, вдосконалюють навички в ході виконання тактичних завдань у морі за допомогою тактичного тренажера «Небезпечні води» (Dangerous Waters).

До речі, такий тактичний тренажер 2016 року був змонтований за допомогою фахівців Академії ВМС Болгарії в Інституті ВМС НУ «ОМА». На ньому одночасно можуть працювати 10 курсантів з імітацією дій кількох сучасних бойових кораблів (типу корвет) в умовах морського бою із застосуванням усіх видів маневру корабля та всього спектру сучасного озброєння в різних погодних умовах.

2017 року тренажер «Небезпечні води» був також змонтований на кафедрі ВМС Національного університету оборони України імені Івана Черняховського.

Крім цього, курсанти Інституту ВМС навчалися в Королівському коледжі ВМС Великої Британії, в Італії (Неаполь). Там вони успішно пройшли підготовку і були досить високо оцінені керівництвом цих вищих навчальних закладів.

Обов'язковою умовою участі в зазначених заходах є знання англійської мови на робочому рівні.

Ольга, м. Київ:

— Чимало військовослужбовців, окрім військової служби, є ще й студентами заочної форми навчання. А це означає необхідність щонайменше один раз на півроку здавати сесію, що призводить до відсутності або на військовій службі, або на сесії. З усіма наслідками як у першому, так і у другому випадку. Як закон врегульовує цю проблему?

— На сьогодні в нас діє особливий період. Отже, залишається тільки варіант зі складанням сесії під час відпустки. Тож сьогодні така проблема дійсно існує.

Але тут треба розуміти основне: ніхто і не під жодним приводом не має права такого військовослужбовця відрахувати з цивільного вузу. Йому надається академічна відпустка (яка не має терміну дії), і коли закінчаться події, які відбуваються на Сході України, військовослужбовець прибуде у свій навчальний заклад, складе під час сесії пропущені іспити і навчатиметься далі.

— Розкажіть про новітні тенденції розвитку військової освіти. Чи заплановані якісь зміни наступного навчального року?

— Військова освіта як невід'ємна складова діяльності Збройних Сил України, постійно розвивається та модернізується з урахуванням викликів, що постали перед суспільством, державою та Збройними Силами. Усі зміни у військовій освіті, починаючи з 2016 року, здійснюються відповідно до Плану дій щодо впровадження оборонної реформи у 2016–2020 роках (Дорожньої карти оборонної реформи).

За ці роки створено Інститут Військово-Морських Сил, Військовий інститут танкових військ, в Національній академії сухопутних військ створюється військовий ліцей, який знаходитиметься в місті Червоноград. На перспективу заплановано відродження Академії Військово-Морських Сил.

Загалом подальші реформи будуть спрямовані на вдосконалення структури системи військової освіти, вдосконалення змісту підготовки військових фахівців (більш поглиблене впровадження досвіду АТО (ООС) та досягнення сумісності з арміями країн — членів НАТО), досягнення практичного спрямування військової освіти. Також не менш важливим є залучення до викладання науково-педагогічного складу, який має практичний досвід участі в АТО (ООС). На сьогодні маємо вже більше 250 таких викладачів.

Наступний напрямок — це приведення навчально-матеріальної бази до сучасних вимог. Але тут усе залежить від фінансування та спроможностей нашого оборонно-промислового комплексу. На сьогодні залишається потреба у тренажерах для фахівців Повітряних Сил, Військово-Морських Сил та інших.

— За останні роки відбулося значне нарощення Збройних Сил. Чи не вплинуло це на систему військової освіти? Тобто чи немає такого, що наші військові навчальні заклади перейшли на такий собі конвеєрний спосіб підготовки фахівців? Чи не втрачено якість за рахунок кількості?

— Звичайно збільшення чисельності Збройних Сил вплинуло на набір курсантів до військових вишів. З 2014 року він виріс у рази, тому що зросла потреба в офіцерах, особливо первинної ланки.

Разом із тим у рази збільшено фінансування на забезпечення навчального процесу, що дозволило нам суттєво підвищити якість практичної підготовки. Скажімо так, просто почали виконувати всі програми стрільб, водіння та особливо польотів у повному обсязі.

Також важливо, що значно підвищено якість підготовки офіцерів запасу. Після першого року навчання вони проходять систему комплексних занять на базі військових частин та навчальних центрів, чого не було раніше. Результат став помітний одразу.

Записали Костянтин МАШОВЕЦЬ, Роман ВУС, Богдана ДЕРЕШ, Катерина КЛИМЧЕНКО

Вітчизняний 82-мм міномет під час державних випробувань підтвердив заявлені характеристики

В УКРАЇНІ СТВОРЕНО ВІТЧИЗНЯНИЙ 82-МІЛІМЕТРОВИЙ МІНОМЕТ

ПРИ ЙОГО ВИГОТОВЛЕННІ ЗАСТОСУВАЛИ ПРИНЦИПОВО НОВІ КОНСТРУКТИВНІ ТА ТЕХНОЛОГІЧНІ РІШЕННЯ, ЩО СУТТЄВО ПІДВИЩИЛО ДАЛЬНІСТЬ, ТОЧНІСТЬ І КУПЧАСТІСТЬ СТРІЛЬБИ

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ
конструктивних і якісних особливостей міномета УПІК-82 та аналогічних зразків

Зразок 82-мм міномета	**УПІК-82**	**2Б14 «Поднос»**
Можливість опускання бойка ударника в безпечному стані при розряджанні міни	забезпечує	забезпечує
Максимальна дальність стрільби, м	4100	3922
Характеристики розсіювання	За дальністю — аналогічно 2Б14. За напрямком — удвічі краще (розсіювання зменшилося до 9 метрів)	Табличне (розсіювання за напрямком до 15 метрів)
Час приведення: у бойовий стан, сек. у похідний стан, сек.	 30 24	 30 24
Маса в бойовому стані, кг	44	43,2

Минулого місяця завершилися державні випробування сучасного вітчизняного 82-міліметрового міномета, які тривали майже чотири місяці. Упродовж цього часу нову розробку перевіряли на відповідність тактико-технічних характеристик, заявлених виробником. Практичну реалізацію цього проекту, яка тривала три роки, здійснила вітчизняна приватна компанія «Українська бронетехніка» у співпраці з фахівцями ТОВ «Мелітопольський завод автотракторних запчастин» та Державного науково-випробувального центру Збройних Сил України. Результати державних випробувань засвідчили, що наша розробка вийшла кращою за використовуваний нині у військах радянський аналог 2Б14 «Поднос», має більшу дальність стрільби, вищу точність й уражальну здатність

— Досягти значущої переваги над 2Б14 «Поднос» за тактико-технічними характеристиками нам вдалося завдяки застосуванню нових сучасних сплавів та композиційних матеріалів при виготовленні як мінометного ствола, так і опорної плити, а також автоматизації та оцифруванню системи управління вогнем, — розповів один із ініціаторів створення українського 82-міліметрового міномета генерал-майор запасу Євген Замотаєв (свого часу очолював Центральне ракетно-артилерійське управління ЗС України). — Більше того, за своїми ТТХ наш міномет нічим не гірший за ті, що стоять на озброєнні армій таких європейських країн, як Німеччина, Польща, Болгарія, Туреччина. Так, ми довели, що здатні гідно конкурувати на міжнародному збройовому ринку в цьому сегменті ОВТ, а головне — відродили в Україні власне виробництво мінометів, які спроможні серійно виготовляти.

Тепер докладніше зупинимося на принципово нових конструктивних і технологічних рішеннях, які були реалізовані під час створення українського міномета. Насамперед привертає увагу, так би мовити, основа «малої артилерії» — опорна плита, при виготовленні якої застосували ноу-хау — алюмінієво-магнієвий сплав. До речі, вона важить у середньому на 4,5 кг менше, ніж звичайна сталева плита в радянського аналога. При цьому завдяки вдосконаленому з'єднанню опорної плити зі стволом міномет обертається на 360 градусів. А це означає, що для зміни сектора стрільби не потрібно викопувати плиту, аби розвернути міномет у потрібному напрямку.

У бойовому стані маса нашого міномета — 44 кг. Максимальна дальність стрільби — майже 4100 м. Ресурс ствола — 10000 пострілів. Обертається на 360°

Принципово нову технологію застосували й при виготовленні ствола: його прокатували, поступово нашаровуючи метал, а не обробляли заготовку, як у радянського аналога. Це суттєво збільшило живучість ствола, який під час державних випробувань витримав понад 10000 пострілів. Тоді як у застосовуваних нині у Збройних Силах аналогів цей показник удвічі менший. Безумовно, сприяла цьому й удосконалена система охолодження ствола. Для цього в його нижній частині зроблено певну кількість нарізів, завдяки чому ствол менше нагрівається та швидше охолоджується. Це не лише позитивно позначилося на зносостійкості, а й також дозволяє підтримувати високий темп стрільби.

Суттєво доопрацьовано й механізм горизонтального та вертикального наведення, вдосконалено процедуру вивірення прицілу. Наприклад, для того, щоб вивірити приціл як у вертикальній, так і в горизонтальній площинах, у радянського зразка необхідно було знімати запобіжник від подвійного заряджання (в нашому мінометі важить на 1,5 кг менше). Аби максимально спростити цю процедуру, українські фахівці розробили пристрій, в який для вивірення орієнтирів достатньо ввести координати квадрата для стрільби.

Усі внесені зміни в комплексі значно поліпшили тактико-технічні характеристики міномета, зокрема показник точності та купчастості стрільби, а також максимальної скорострільності (15 постр./хв з виправленням наведення і 23 постр./хв без нього). Також на 300 метрів збільшено максимальну дальність стрільби, що тепер становить майже 4100 м (доопрацьовано казенну частину, що зменшило прорив порохових газів у канал ствола та віддачу).

Наступним практичним кроком, який береться реалізувати «Українська бронетехніка», є налагодження власного серійного виробництва мін. До речі, в цьому напрямі вже є певні напрацювання. Нині завершуються визначальні відомчі випробування легкого 60-мм міномета та державні випробування боєприпасу до нього. Завдяки застосуванню специфічного кільця, що забезпечує герметизацію каналу ствола під час пострілу, 60-мм міна перевершує за бойовою ефективністю 82-міліметрову. При цьому дальність стрільби збільшено з 2,5 до 3,5 км.

Сергій ВОРОНКОВ

АМЕРИКАНСЬКИЙ 81-ММ МІНОМЕТ СТРІЛЯЄ НА ПОНАД 5,5 КМ

Після успішних польових випробувань у 2015 році до армії США почали надходити нові легкі 81-мм міномети M252A1. Вони є штатною зброєю батальйонного рівня армійських підрозділів легкої піхоти, а також прийняті на озброєння корпусу морської піхоти.

Їхня маса складає 35,8 кг, що на 14% менше, ніж у попередньої моделі — міномета M252 (41,3 кг). При його виготовленні використовувалися легкі матеріали, зокрема алюміній і титан у механізмі вертикального й горизонтального наведення та кевлар для деяких внутрішніх деталей. За відгуками військових, нова система знижує навантаження на мінометний взвод, що спішився, при збереженні тієї ж міцності, темпу і дальності ведення вогню, як і раніше. Зокрема, скорострільність становить до 15 постр./хв, мінімальна дальність — 83 м, максимальна — 5600 м.

Загалом, міномет M252A1 сумісний з усіма типами 81-мм боєприпасів, включаючи осколково-фугасні, димові, освітлювальні, ІЧ-освітлювальні і тренувальні міни. Він складається зі ствола, сошки, опорної плити і прицілу. До речі, нові сошки виконані у формі літери «А», тобто схожі на сошки 60 і 120-мм мінометів, що спрощує процес навчання солдатів. Також M252A1 простіший у технічному обслуговуванні, бо його внутрішні шестерні є самозмащувальними.

Підготував Сергій ВОРОНКОВ

81-мм міномет M252A1

Мінометна обслуга (82-мм) окупантів веде вогонь по позиціям ЗС України

«МИРНІ ШАХТАРІ» З ГАРМАТАМИ,

АБО ПРО ОСОБЛИВОСТІ ДОНБАСЬКИХ ФЕЄРВЕРКІВ

КОМАНДУВАННЯ ГІБРИДНО-ОКУПАЦІЙНИХ ФОРМУВАНЬ РОСІЙСЬКИХ ВІЙСЬК НАДАЄ ОСОБЛИВОГО ЗНАЧЕННЯ ЗАСТОСУВАННЮ АРТИЛЕРІЙСЬКИХ ТА МІНОМЕТНИХ ПІДРОЗДІЛІВ У ХОДІ ВЕДЕННЯ БОЙОВИХ ДІЙ

Наступний етап «розвитку артилерійської справи» у російсько-окупаційних формуваннях і, відповідно, зміна методології застосування цих засобів ураження розпочалися, коли в тому потоці «гуманітарних товарів», який спрямовував на Донбас Кремль, стали дедалі частіше з'являтися гармати, важкі міномети та установки реактивної артилерії. Спочатку йшлося про окремі одиниці, потім про «кілька одиниць», нарешті — лік пішов на десятки, а згодом — і на батарейні та навіть дивізіонні «комплекти», як то кажуть, «у повному зборі». Настав етап «зростання»…

При цьому у своїй турботі за долю «рускагаварящіх» Донбасу путінський «військторг» не надто «вибирав калібри». 82-мм та 120-мм мінomети, 100-мм протитанкові гармати типу МТ-12 «Рапира», 120-мм самохідні гаубиці типу «НОНА-С» та буксирувані типу «НОНА-К», 122-мм САУ типу 2С1 «Гвоздика» та 122-мм гармати-гаубиці типу Д-30\30А, 122-мм установки БМ-21 РСЗВ «Град» (як у модернізованому, так і немодернізованому варіанті) та низка інших систем — усе це поїхало з-за «порєбріка», з численних російських армійських сховищ просто на Донбас — до арсеналів «борців» за його «світле майбутнє у складі Росії».

Більше того, згодом завдяки зусиллям того ж «військторгу» та відповідним «покладам у шахтах і шурфах» Донбасу в «народних проросійських ополченців» із кримінальними нахилами з'явились і більш вагомі аргументи на кшталт 152-мм гармат типу Д-20 та «Мста-Б», 152-мм САУ типу 2С3 «Акация» та 2С19 «Мста-С» і навіть великокаліберні 220-мм установки БМ-27 РСЗВ типу «Ураган» і 300-мм БМ-30 типу «Смерч», щоправда, в «поштучному» варіанті.

Одночасно з цим на Донбас із Росії посунули юрби «фахівців», здатних більш-менш грамотно експлуатувати й застосовувати в бойових умовах ці «іграшки». Переважно кадрові російські військовики із навичками артилерійської справи, звісно, замасковані під «ополченців», «козаків» та інших «добровольців-борців із фашистською хунтою». Окрім того, ці «фахівці», як з'ясувалося, дуже швидко налагодили професійну підготовку артилеристів-мінометників, як то кажуть, із «місцевого матеріалу», здатного без зайвої рефлексії гатити з великого калібру по рідних пейзажах.

І на сьогодні вони досягли в цій справі помітних успіхів. Принаймні стрільба із «закритих позицій», завдання прицільних вогневих ударів по добре замаскованих чи захищених цілях у глибині бойових порядків частин та з'єднань Об'єднаних сил або ведення контрбатарейної боротьби, також і із застосуванням сучасних засобів артилерійської розвідки, та коректування вогню артилерії або виконання інших доволі складних з професійного погляду завдань стали для артилеристів окупаційних формувань уже звичними елементами їхньої діяльності. В усякому разі вони регулярно пробують цим займатися…

До того ж артилерія окупантів у цей період почала не тільки нарощувати кількість, а й отримала низку якісних змін. По-перше, істотно зріс потік відповідних боєприпасів. Фото вщерть наповнених «градівськими» НКРС-ами та 122-мм снарядами товарних складів на залізничних станціях та у містечках Іловайськ, Краснодон, Старобешеве, Сніжне обійшли свого часу майже всі соціальні мережі. По-друге, відчутно змінилась у російських окупантів і ситуація із засобами тяги та транспортування артилерійських систем. «Мирні трактористи й шахтарі» Донбасу обзавелися чималою кількістю автотранспорту та відповідних тягачів, тож рівень мобільності їхньої артилерії значно зріс. По-третє, насичення разом зі «стволами» формувань бойовиків різноманітними засобами ведення артилерійської розвідки та управління вогнем артилерії чи мінометів зробили їхні, раніше не надто влучні «вогневі нальоти» у стилі «стріляй та тікай» більш ефективними і прицільними.

Звісно, з цього моменту окупанти перейшли від використання одиночних гармат та мінометів до використання їх у складі груп, батарей, а в окремих випадках — навіть дивізіонів. Більше того, вони почали у складі своїх озброєних формувань створювати і розгортати штатні артилерійські та мінометні підрозділи, поступово збільшуючи їхній склад.

Апогеєм цього процесу стало формування принаймні у складі одного «армійського корпусу» («1-го АК», тобто «оперативного командування «Донецьк») «окремої артилерійської бригади», яка має назву «Кальміус». Нині в її складі щось із чотири окремих дивізіони, серед яких і реактивний, і вона використовується донецькими «підкорювачами мегамаркету «МЕТРО» як такий собі «резерв головного командування».

> *Однією з головних цілей використання окупантами артилерії та мінометів залишається морально-психологічний тиск і вплив на наші війська*

Окрім того, до складу «бригад» і «полків» обох «мирних» «1-го та 2-го АК» також увійшли штатні артилерійські групи, озброєні не тільки ствольною, а й реактивною артилерією. В окремих випадках вони складаються навіть не з батарей, а з окремих дивізіонів. А наявність у цього ватного війська численних мінометних батарей і взагалі доводити не треба. Вони й самі це роблять практично кожної доби.

Нагадаємо, використання окупантами артилерії, мінометів та реактивних систем уже починаючи з пізньої осені 2014-го і зими 2014–2015 років набуло централізованого й системного характеру.

Звісно, не все і не завжди в цих «мирних артилеристів» виходило у цей період гладко. Регулярне «потрапляння» в якісь ганебні історії (на кшталт обстрілу Східного мікрорайону Маріуполя чи по автобусній зупинці під Волновахою), де кількість загиблих серед цивільного населення зашкалювала, свідчило, що професійні навички артилеристів «народних бантустанів» та їхніх кураторів «з-за порєбріка» (вони також неодноразово брали безпосередню участь у цих артилерійсько-реактивних забавках) ще недостатні, тож бувають і в них, м'яко кажучи, професійні «промахи»…

Нарешті зі стабілізацією «лінії фронту» та переходом до позиційної форми ведення бойових дій змінилася ситуація й із застосуванням мінометів, артилерії та реактивних систем. Тим більше що згідно з положеннями Мінських домовленостей усю артилерію калібром більше як 100-мм мали відвести обидві сторони на відстані, які виключають її застосування безпосередньо на фронті.

Усе це наклало свій відбиток на методику використання ворогом артилерії та мінометів.

Отже, від першого способу було взято такі речі, як обмеженість сил і засобів, які противник призначає для виконання завдань із вогневого ураження, максимальна прихованість попередньої підготовки, особливо в плані маскування вогневих позицій та місць дислокації, намагання швидко зникнути з вогневої позиції після практичного виконання стрільби та інші прийоми утаємничення. Це все продиктовано прагненням максимально приховати сам факт використання артилерії.

Знову з'явилась в окупантів блудна артилерія, але на сьогодні це не окремі міномети або гармати, а цілі взводи та батареї, здатні виконувати завдання з вогневого ураження не тільки по передньому краю, а й по цілях у глибині бойових порядків підрозділів ОС. Це «мирні артилеристи» неодноразово демонстрували на Світлодарській дузі, у районі Горлівки, Авдіївки, околиць Стаханова, Маріуполя або Докучаєвська і продовжують демонструвати й понині. Завдяки поліпшеному рівню мобільності, натренованості на швидкість бойових обслуг відтепер артилерія та міномети окупантів мають високий рівень «блукання», за рахунок чого й тероризують позиції наших військ і населені пункти поблизу лінії розмежування, сподіваючись, що не дістануть відповіді з нашого боку.

Від другого способу командування окупаційних формувань узяло концентрацію та масованість артилерійських засобів, які вони навчилися використовувати в разі потреби вирішення великообсягових завдань із вогневого ураження на вибраній ділянці лінії фронту. Зовнішній вигляд промислової зони Авдіївки, переорана снарядами та мінами земля в районі селища Луганське на Світлодарській дузі або околиці селищ Широкине та Водяне свідчать про те, що вони навчилися це робити досить часто й ефективно.

Костянтин МАШОВЕЦЬ

Закінчення. Початок у номерах від 14-го й 21 червня 2018 року

«ТРЕБА ЗАВЖДИ БОРОТИСЯ, НЕ ПАДАТИ ДУХОМ І ЙТИ ДО КІНЦЯ»

У КИЄВІ ЗАВЕРШУЄТЬСЯ ПЕРШИЙ ТРЕНУВАЛЬНИЙ ЗБІР НАЦІОНАЛЬНОЇ ЗБІРНОЇ «ІГОР НЕСКОРЕНИХ». ЦЕ ПЕРШИЙ ІЗ ТРЬОХ ЗБОРІВ, НА ЯКІ НАЦІОНАЛЬНА КОМАНДА ЗБЕРЕТЬСЯ В РАМКАХ ПІДГОТОВКИ ДО «ІГОР НЕСКОРЕНИХ» У СІДНЕЇ. ТОЖ ЗНАЙОМИМО ЧИТАЧІВ З УЧАСНИКАМИ КОМАНДИ, ЯКІ ПРЕДСТАВЛЯТИМУТЬ УКРАЇНУ В СІДНЕЇ НА «ІГРАХ НЕСКОРЕНИХ-2018»

ЮРІЙ ДМИТРЕНКО: «ДЕЯКІ МОЇ СПОРТИВНІ ПОКАЗНИКИ ЗНАЧНО ЗРОСЛИ ПОРІВНЯНО З ТИМИ, ЩО БУЛИ ДО ПОРАНЕННЯ»

Юрія я запам’ятала ще під час національних змагань «Ігри нескорених». Тоді він випробовував свої сили в різних дисциплінах, але мене найбільше вразило те, як під час забігу чоловік випадково спіткнувся, у нього відлетів протез із ноги, усі трибуни почали йому аплодувати стоячи, а Юрій швиденько підвівся й відповів усміхаючись: «Усе гаразд, тільки не треба мене жаліти». Організатори запропонували йому пробігти ще раз, але він сказав: «Ні, я цього не робитиму, бо все має відбуватися чесно, і, зрештою, у кожного з кандидатів лише одна спроба».

На нові рекорди цьогорічну команду мотивує й виступ української збірної 2017 року, адже тоді Україна показала дуже високі результати в Торонто

Юрій Дмитренко

Здається, настільки привітного й життєрадісного хлопця я ще не бачила. Він уміє жартувати з приводу будь-яких життєвих труднощів, а найгіршим у ставленні до себе та інших вважає жалість. Юрій пішов служити в один із добровольчих батальйонів, який із часом увійшов до складу Збройних Сил України. І вже в серпні 2014 року підписав контракт із 54-м розвідбатом. Юрій Дмитренко півтора року воював у розвідці. Виконував завдання в найгарячіших районах АТО — Маріуполі, Водяному, Горлівці, Артемівську, Торецьку, Попасній, Троїцькому, Первомайську, Золотому.

Під час евакуації наших розвідників, які потрапили в засідку, Юрій підірвався на протипіхотній міні та, як наслідок, залишився без лівої ноги.

— Спочатку лікувався в госпіталі, через два місяці я вже був на протезі. Ще до встановлення протезу почав займатися кросфітом. Згодом став брати участь у різних змаганнях із цього виду спорта серед поранених військовослужбовців. А коли оголосили про перший відбір до «Ігор нескорених», то я вирішив спробувати свої сили. Минулого року вдалося потрапити в резервний склад збірної. Але цього року вийшло попрацювати над своїми помилками й потрапити в основу. Виступатиму в Австралії в стрибках у довжину, бігу на короткі дистанції, а також у плаванні. Розумію, що не треба після поранення сидіти на місці, завжди потрібно рухатись. Заняття спортом мені допомагають у підтриманні функціональних можливостей, здоров’я. Можу сказати, що деякі мої спортивні показники значно зросли порівняно з тими, що були до поранення.

Також він сказав, що на нові рекорди цьогорічну команду мотивує й виступ української збірної 2017 року, адже тоді Україна показала дуже високі результати в Торонто, і ці досягнення щодня спонукають учасників досягати нових вершин.

Олена КРУГЛЄНЯ

Олександр Чалапчій

ОЛЕКСАНДР ЧАЛАПЧІЙ: «ПІД ЧАС ТРЕНУВАНЬ ПРОЇЖДЖАЮ ПО 30 КІЛОМЕТРІВ ЩОДНЯ»

Олександр Чалапчій 2014 року воював під Горлівкою, де під час артобстрілу 28 вересня 2014 року зазнав важкого поранення та залишився без обох ніг.

— Після поранення я лікувався півтора місяця, а потім почав потроху ставати на протези. Мене надихала моя сім’я — дружина й двоє діточок. Заради них я мав стати на ноги. Дітки разом зі мною тренуються, завжди допомагають.

Олександр змагатиметься у велоспорті сидячи та в «бігу на візках».

— Я хочу показати максимальні результати на цих змаганнях, намагаюсь викладатися на всі 100%. Сьогодні ми працюємо з тренером на витривалість, потім працюватимемо на швидкість. Під час тренувань проїжджаю по 30 кілометрів щодня. Усе — задля підтримки воїнів, які зазнали поранень та ушкоджень, захищаючи Україну. У мене складна ампутація, але зміг стати на протези і тепер ходжу самостійно без паличок та допомоги, я хочу, щоб хлопці побачили, що, після поранення життя не закінчується, що треба завжди боротися, не падати духом і йти до кінця.

Крім занять спортом, Олександр відкрив свою власну справу — цех для виготовлення альтернативних видів палива.

Олена КРУГЛЄНЯ

«ПОРАНЕНОМУ ВАЖЛИВО ВІРИТИ В ТЕ, ЩО ВІН ВІДНОВИТЬСЯ І НЕ БУДЕ ТЯГАРЕМ»

ПЕЧЕРСЬКА ОБЛАСНА ЛІКАРНЯ ВІДНОВНОГО ЛІКУВАННЯ, ЩО НА ВІННИЧЧИНІ, ХОЧ І НЕ ВИЗНАЧЕНА МІСЦЕМ ЛІКУВАННЯ УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ, РАДО ПРИЙМАЄ ВСІХ БІЙЦІВ, ЯКІ МАЮТЬ ПРОБЛЕМИ З ОПОРНО-РУХОВИМ АПАРАТОМ

Із сільським головою с. Печера Вадимом Остапчуком зустрілась у Вінниці, куди він приїхав у службових справах. Під час розмови в затишному кафе неодноразово ловила себе на думці, що незнайома людина ніколи не помітила б якісь ознаки поранення чоловіка. Але… Йому важко було знімати і вдягати куртку, адже рухи правої руки і досі обмежені. Хоча він уже може підняти її аж… до лоба. А могло статися й так, що демобілізований учасник бойових дій не зміг би навіть документи підписувати, якби вчасно не звернувся до фахівців Печерської обласної лікарні відновного лікування. Вадим Володимирович дуже вдячний лікарям, які змусили його постійно розробляти руку й навчили правильно це робити. І навіть сьогодні, через три роки після поранення, якщо він припиняє виконувати вправи та не проходить фізіотерапевтичні процедури, рухливість руки знижується

— У 2014-му я пішов у військкомат, не чекаючи на повістку. Так потрапив на війну. Був головним сержантом взводу 128-ї окремої гірсько-піхотної бригади із Закарпаття. У січні 2015-го наш підрозділ обороняв позиції між Троїцьким і Санжарівкою, які постійно обстрілювали з мінометів. Під час одного з обстрілів я раптово відчув сильний біль, — пригадує сержант Вадим. — Зараз у пам'яті спливає, як мені було дивно, що не можу навіть пальцем поворушити. Годі й казати про те, щоб підняти руку вгору. Осколок увійшов зі сторони правого плеча і вийшов із лівого. Мені надзвичайно пощастило, що не зачепило хребет. Але розтрощило лопатку. Рука висіла, наче мотузка. Відтоді 30 січня я святкую свій другий день народження.

Із поля бою Вадима Остапчука швидкою доправили в госпіталь у Бахмут. Потім був військовий госпіталь у Харкові, операція у Військово-медичному клінічному центрі Центрального регіону у Вінниці, але минав час, а рука залишалася малорухливою. Тоді Вадим Володимирович звернувся до фахівців Печерської обласної лікарні відновного лікування.

Основний профіль цієї установи — надання медичної допомоги в подоланні наслідків травм опорно-рухового апарату. Тут лікують пацієнтів із неускладненими формами консолідованих переломів, з неускладненими травмами хребта, посттравматичними контрактурами суглобів, остеохондрозами тощо. У медичному закладі напрацьовано сучасні методики лікування захворювань хребта, переломів кісток. Понад 70 відсотків пацієнтів після лікування повертаються до роботи та нормального ритму життя.

Заняття на велотренажері зміцнюють м´язи та покращують імунну систему

— Питання відновлення після отриманих під час бойових дій травм — сьогодні надзвичайно актуальне. Додому з війни повертаються і молоді хлопці, і чоловіки більш старшого віку, яким для подальшої психологічної та соціальної адаптації необхідно бути фізично здоровими, — розповідає завідувач відділення Микола Коробко. — Адже дуже важливо для бійця, наприклад, на милицях або із втраченою рухливістю верхніх кінцівок знати, що він має шанс відновити втрачені функції. Тоді голова родини не почуватиметься тягарем для рідних. А наша лікарня має всі можливості працювати із проблемами травми на високому рівні.

Спеціальної програми реабілітації для учасників бойових дій як окремої категорії в Печерській обласній лікарні відновного лікування не передбачено. Демобілізовані бійці можуть потрапити сюди за направленням сімейного лікаря за місцем проживання. Лікування й харчування повністю безкоштовні. У штаті закладу працюють ортопеди-травматологи вищої та першої категорій, фізіотерапевт і лікар ЛФК. Тут надаються всі види фізіотерапії.

Так, електролікування (електрофорез, ампіпульс, електростимуляція тощо) зменшує больовий синдром, усуває запалення та покращує процеси метаболізму. Магнітна терапія використовується для зменшення набрякового синдрому. Ультразвукова і лазеротерапія, світлолікування, інфрачервоне випромінювання — усі ці процедури позитивно впливають на зрощення кісток у разі перелому або ж, якщо є наслідки після перелому, на процеси регенерації хрящової тканини. Активно застосовують у лікарні реабілітацію фізичними вправами й рухом. Для цього тут обладнані кабінети механотерапії, ЛФК та кінезітерапії.

Понад 70% пацієнтів після лікування повертаються до нормального ритму життя

— Реабілітація після вогнепальних та осколкових травм і поранень — надзвичайно важка праця, — додає головний лікар закладу Василь Кравчук. — І тут багато залежить від самого пацієнта, від його прагнення одужати. Якщо пригадати, як відновлювався Вадим Остапчук, то це постійні фізичні вправи та його воля. На початку лікування він пройшов необхідні фізіотерапевтичні процедури, а потім ми його навчили тих вправ, які він досі щодня виконує. Вадим Володимирович працював тут у нас до сьомого поту. І зараз, аби не сталося рецидиву, аби рука знову не стала гірше функціонувати, він періодично проходить процедури у лікарні.

Певною проблемою Василь Кравчук вважає відсутність у штаті лікарні посади психолога. Але частково його замінює саме місце, де розташована лікувальна установа. Адже це лісопаркова зона на 19 гектарах поруч із відомими всій Україні Бузькими порогами. Колись тут був маєток графа Потоцького, і дотепер збереглася родова каплиця зі склепом, що є відомим туристичним об'єктом.

Тож колектив медичного закладу запрошує всіх учасників бойових дій із Вінницької області отримати лікування та добре відпочити в затишному мальовничому місці.

Оксана УРЕТІЙ

ЛІТНІЙ НАМЕТОВИЙ ТАБІР ДЛЯ УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ ТА ЇХНІХ СІМЕЙ ЧЕКАЄ НА ГОСТЕЙ

Із 16 липня готова приймати учасників бойових дій та їхні родини база відпочинку «Рибаче», що в селі Петрик на Вінниччині. Уже третій рік поспіль на березі Південного Бугу працюватиме наметовий табір, де учасники АТО разом із дружинами й дітьми зможуть активно відпочити у невимушеній атмосфері та відновити необхідне сімейне спілкування.

— Головна ідея організації такої психологічної реабілітації — це спроба налагодити стосунки у родинах демобілізованих бійців, — розповідає учасник бойових дій, координатор роботи табору Леонід Гуменний. — Намагаємося пояснити обом членам сім'ї — чоловіку, який після повернення з району бойових дій живе із своїми проблемами, та дружині, котра «накручувала» себе тривалий проміжок часу, що, попри розлуку, жахіття війни, нелегкі умови адаптації, ціннішого за сім'ю немає нічого. Для цього в таборі створено комфортні умови для всіх. Не буде жодного режиму та ніяких жорстких умов, тобто люди робитимуть усе, що вони хочуть. Завжди поруч буде психолог, який допомагатиме у спілкуванні, але якщо подружжя не матиме бажання — психолог не втручатиметься. Такий підхід добре зарекомендував себе впродовж двох минулих років, коли ми проект запускали й апробовували.

Кожний заїзд триватиме чотири дні. Проживатимуть відпочивальники у великих наметах із ліжками, передбачено триразове харчування. У межах програми на території табору проводитимуться спортивні та розважальні заходи, майстер-класи з віндсерфінгу та SUP-бордингу, спілкування із психологами. Заїзди заплановані до вересня. Для того щоб потрапити на відпочинок, потрібно звернутись у відділ допомоги учасникам АТО Вінницької ОДА. Варто зауважити, що 4-денний відпочинок на березі Південного Бугу для ветеранів та їхніх родин абсолютно безкоштовний, частину коштів виділено з обласного бюджету.

Оксана УРЕТІЙ

Діти співають під гітару українські пісні біля храму

Перша сповідь

Під час тренінгу

Дітки знайомляться з технікою декупажу

Британець Роберт Трівасс з учнем

«МОСТИ НАДІЇ» МАКАРІВЩИНИ

ЧЕТВЕРТИЙ РІК ПОСПІЛЬ У ДУХОВНО-ПРОСВІТНИЦЬКОМУ ЦЕНТРІ «КОВЧЕГ» ПРАЦЮЄ ЛІТНІЙ ТАБІР ДЛЯ ДІТЕЙ ЗАГИБЛИХ І ПОРАНЕНИХ ВЕТЕРАНІВ АТО ТА ВИМУШЕНИХ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ ЗІ СХОДУ УКРАЇНИ

Тут кожна родина має свою історію, затьмарену подіями на Донбасі. Однак два тижні, проведені разом, для всіх стали і відпочинком, і душевним зціленням

— Цього року тема нашого табору — «Пригоди Піноккіо» (за мотивами книжки Карла Коллоді). Це історія кожного з нас: як із дерев'яної ляльки можна перетворитися на справжню людину, — розповідає координатор табору «Мости надії» італійка Франческа Перручині. — Для дітей тут купа веселих пригод. У «Театральній майстерні Манджафоко» з режисером Сергієм Дудком вони протягом чотирьох днів поставили дивовижний спектакль про Піноккіо; у «Художній майстерні Джепетто» з майстринею Світланою Сис ознайомилися з технікою декупажу та вітражу, виготовляли листівки й креативні рукотвори; у «Художній майстерні Арлекіно» з Іриною Строцевою створювали маски в техніці пап'є-маше, а також декорації й костюми до нашої вистави, вивчали англійську мову з нашим другом, волонтером з Англії Робертом Трівассом.

Занурившись у дуже теплу атмосферу табору, я поспілкувався з багатьма його учасниками. Це і дружини загиблих та поранених ветеранів АТО, і переселенці, і соціальні реабілітологи, і церковнослужителі. Діти весело щебетали про походи на річку та в ліс, співи під гітару, а також смачні страви під час спільних трапез у храмі. Уразили слова матері малого Сергійка (переселенця з окупованого Свердловська). Жінка підійшла несподівано, просто перед моїм від'їздом: «Я прислухалася до вашої розмови з моїм сином і раділа. Він уперше впевнено висловлював свої думки, міркував! Тривалий час я «ловила» від нього по два-три слова за день…» Налякана війною дитяча душа відтанула й по-новому відчула смак до ігор та спілкування.

Організатори табору — благодійний фонд «Діти надії та любові» (Київ) й громадська організація «Еммаус» (Харків) і надалі співпрацюватимуть із храмом Преподобної Параскеви Сербської, що в селі Лишня Макарівського району Київської області. Приймають тут гостинно. Зрештою й сам благочинний архімандрит Філарет (Єгоров), заступник голови постійної Комісії Макарівської районної ради з питань охорони здоров'я, екології, ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, соціального захисту населення та благодійності, не звик сидіти склавши руки.

Тривалий час мама «ловила» від свого сина по два-три слова за день… Налякана війною дитяча душа «відтанула» та по-новому відчула смак до ігор та спілкування

Цьогоріч парафіяльний табір прийняв на поселення 35 дітей із різних куточків України, але переважно зі Сходу нашої країни. А на вихідні кількість мешканців поселення зростала до півсотні, і це не рахуючи волонтерів як з України, так і з Італії, Білорусі, Великої Британії та інших держав.

Напередодні початку роботи табору «Мости надії» отець Філарет опікувався 46 дітьми з лінії розмежування (Маріупольський, Мар'їнський, Ясинуватський, Костянтинівський райони, міста Слов'янськ, Краматорськ, Дружківка, Торецьк, Новгородівка та Часів Яр Донецької області). Їхні поселення у Сквирі, що на Київщині, організовані з ініціативи голови Сквирської районної державної адміністрації Київської області Василя Галюка також уже стали традиційними.

Турботами священика діти побували з благодійною екскурсією-паломництвом у Києво-Печерській лаврі.

— Юних громадян нашої країни, які не з розповідей знають, що таке обстріли, що таке війна, тепло прийняли в Києво-Печерській лаврі, — розповів архімандрит Філарет. — Тут, де спочивають наші святі співвітчизники, до них і разом із ними до Господа щодня підноситься молитва за нашу державу, за мир у ній, за цих діточок і за всіх людей, які потребують допомоги від всемилостивого Бога.

Учасники благодійного паломництва як благословення від Київської митрополії отримали ікони преподобних києво-печерських отців, а також солодкі гостинці.

За сприяння народного депутата України Руслана Сольвара цього ж дня діти побували у Верховній Раді України, де на власні очі побачили роботу народних обранців нашої країни та змогли оцінити масштабність сесійної зали парламенту.

Разом з архімандритом Філаретом з ініціативи представників органів державної влади юні донеччани відвідали й Київську обласну державну адміністрацію, де вони мали зустріч з її головою Олександром Горганом. Він сердечно привітав гостей від імені всіх жителів області й наголосив на тому, що всі, хто живе в Україні, є однією великою сім'єю. Олександр Горган подякував священнослужителям Макарівського вікаріатства УПЦ, які провадять постійну роботу із сім'ями українських військовослужбовців, особливо з тими родинами, чиї сини, чоловіки й батьки загинули чи зазнали поранення на Сході нашої держави, здійснюючи соціальне служіння в області, і запевнив, що з боку влади завжди буде підтримка в цих питаннях. Присутній голова Сквирської районної державної адміністрації Василь Галюк (організатор таборів для дітей із прифронтових містечок і сіл) як ветеран війни в Афганістані зі свого боку зазначив, що такі ініціативи сприяють встановленню миру на українській землі.

P. S. На обліку в управлінні соцзахисту населення Макарівської райдержадміністрації перебуває 459 учасників антитерористичної операції, серед яких 418 учасників бойових дій, 22 особи з інвалідністю внаслідок війни, 18 членів сімей загиблих учасників АТО та один учасник війни. За інформацією голови Макарівської районної ради Олександра Гулака, за період з 2014 року по сьогодні на території району учасникам АТО надано 507 дозволів на розробку документації з відведення земельних ділянок у власність для садівництва, 20 ділянок для особистого селянського господарства. Крім того, органи місцевого самоврядування району виділили учасникам АТО 257 ділянок для індивідуального сільського господарства та житлового будівництва. Серед власників земельних ділянок на Макарівщині не тільки жителі району, а й учасники АТО з Києва, Києво-Святошинського та Обухівського районів. 2018 року учасникам АТО до 5 травня виплачено разову грошову допомогу на загальну суму понад 0,5 млн грн.

Руслан ТКАЧУК

АДРЕСНА ДОПОМОГА НА ПРИДБАННЯ ЖИТЛА: ЯК ЦЕ ПРАЦЮЄ

ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ОСОБИ З ЧИСЛА УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ, КОТРІ МЕШКАЮТЬ В ОДЕСІ, МАЮТЬ ЗМОГУ ПРИДБАТИ ПОМЕШКАННЯ ЗА КОШТИ З ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

Сума грошової компенсації в Одесі нараховується індивідуально на кожну сім'ю і становить близько 1 млн гривень. За 2,5 роки за цією програмою у власні домівки вже заселилися 30 сімей

Одним із пріоритетних напрямків роботи органів державної влади Одеси є соціальний захист учасників бойових дій та членів їхніх сімей. На підтримку цієї категорії пільговиків спрямовуються кошти державного, обласного та місцевих бюджетів. Зокрема реалізовуються програми із забезпечення житлом, надання соціальної та професійної адаптації, нараховуються пільги на сплату житлово-комунальних послуг тощо

— Нині в нашому місті діє та фінансується програма із забезпечення житлом військовослужбовців, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, та членів їхніх сімей. До цієї категорії належать сім'ї загиблих учасників АТО, інваліди I та II груп з числа учасників АТО та учасники бойових дій, які втратили нижні кінцівки, — розповідає начальник відділу персоніфікованого обліку соціальних пільг та компенсаційних виплат Департаменту соціальної та сімейної політики Одеської обласної державної адміністрації Олена Філіппова. — Постановою КМУ № 280 від 18 квітня 2018 року до цього переліку додано ще три категорії: внутрішньо переміщені особи з числа учасників бойових дій в АТО або визнані інвалідами війни III групи з їхнього числа, а також сім'ї загиблих та інваліди I та II груп з числа учасників бойових дій на території інших держав.

З коштів державного бюджету згідно з Постановою КМУ № 719 від 19 жовтня 2016 року «Питання забезпечення житлом деяких категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, а також членів їх сімей» зазначеним категоріям передбачено надання грошової компенсації на придбання житла.

Як це працює? Людина приходить з відповідним пакетом документів і пише заяву з проханням надати грошову компенсацію на придбання житла. Комісія, що створена при районних (міських) адміністраціях щодо розгляду зазначеного питання, перевіряє надані документи та приймає рішення про суми грошової компенсації з урахуванням членів сім'ї та наявної інвалідності. Кошти перераховуються на спеціальний рахунок, відкритий в «Ощадбанку». Сума, визначена комісією, зберігається там протягом року. Коли житло буде знайдено та укладено відповідні договори, органи соціального захисту надають дозвіл на зняття грошей для розрахунку з продавцем. Якщо сума угоди перевищує суму компенсації, то пільговик може сам або за рахунок благодійних внесків доплатити різницю.

Щодо категорії внутрішньо переміщених осіб — на участь у даній програмі не впливає наявність житла, яка є у власності на територіях, визнаних законодавством як тимчасово окуповані. Дана процедура не обмежена територіально — є можливість придбати житло не тільки в Одесі чи в Одеській області, але й у будь-якому регіоні України. Сума грошової компенсації в Одесі нараховується індивідуально на кожну сім'ю і становить близько 1 млн гривень. За 2,5 роки за цією програмою у власні домівки вже заселилися 30 сімей.

Своєю чергою начальник відділу грошових виплат і компенсацій управління соціального захисту населення в Приморському районі міста Одеса Юлія Сайковська нагадала, хто має право на отримання статусу внутрішньо переміщеної особи (ВПО): «Ми займаємось питаннями ВПО, їхньою реєстрацією та виплатою щомісячної адресної допомоги для покриття витрат на проживання, зокрема й на оплату житлово-комунальних послуг. Статус надається не тільки цивільним особам, але й військовослужбовцям ЗС України, які на момент тимчасової окупації Криму чи Донецької та Луганської областей були зареєстровані за місцем проживання на зазначених територіях. Офіційними датами для Криму встановлено 20 лютого 2014 року, для Донбасу — 7 квітня».

Отримати статус ВПО можна в будь-який час. Для призначення адресної грошової допомоги військовослужбовцю та членам його сім'ї потрібно надати в управління соціального захисту за місцем реєстрації чи фактичного проживання паспорт, ідентифікаційний код, свідоцтво про народження дитини та довідку з місця роботи. У випадку, коли хтось із родини не працевлаштований, потрібно стати на облік в міський центр зайнятості. Якщо протягом чотирьох місяців працевлаштуватися не вдається, то по закінченні наступних двох місяців людина повністю втрачає право на дану виплату. Адресна допомога не нараховується в разі отримання військовослужбовцем грошової компенсації на піднайом житла від Міністерства оборони України.

Нагадаємо, що згідно з Постановою КМУ № 505 від 1 жовтня 2014 року «Про надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, зокрема на оплату житлово-комунальних послуг» встановлено таку суму грошової допомоги: на дитину та на пенсіонерів — 1000 грн, на працездатного дорослого — 442 грн, а на осіб з інвалідністю I групи та дітей з інвалідністю — 130% прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, на осіб з інвалідністю II групи — 115%, на осіб з інвалідністю III групи — один прожитковий мінімум для осіб, які втратили працездатність.

Іветта ВАСИЛЕНКО

ПРО ЗАКОНОПРОЕКТИ, ЯКІ Й ДОСІ «У ШУХЛЯДІ», АБО НА ЯКІ ПРАВОВІ ЗМІНИ ЧЕКАЮТЬ РОДИНИ ЗАХИСНИКІВ УКРАЇНИ

ЗАРАДИ УСУНЕННЯ ПРАВОВИХ ПРОБЛЕМ У РОДИН ПОМЕРЛИХ УЧАСНИКІВ АТО

Випадки, коли сім'я залишається без батька та годувальника, нині, на жаль, не є поодинокими. Відповідно до Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» одноразова грошова допомога виплачується родині військовослужбовця у разі його загибелі під час виконання обов'язків військової служби або внаслідок захворювання, пов'язаного з виконанням обов'язків військової служби. Також виплата передбачена в разі смерті військовослужбовця, що настала в період служби або внаслідок нещасного випадку, що стався в цей період.

Держава нині надає одноразову грошову допомогу родинам загиблих військових у розмірі 1 321 500 грн. Однак якщо учасник бойових дій помирає після звільнення зі служби внаслідок поранення або захворювання, пов'язаного з виконанням обов'язків служби і вже не має статусу військовослужбовця, його родина допомогу не отримує.

Наприклад, захищаючи Україну людина зазнає поранення, яке вимагає тривалого лікування і зрештою призводить до непридатності до військової служби. Вже після звільнення зі служби та внаслідок ускладнень людина помирає. Родина такого захисника залишається без захисту та підтримки.

Аби виправити несправедливість та урівняти у правах сім'ї полеглих захисників, незалежно від умов, у яких померла людина, ГО «Юридична сотня» підготувала текст проекту закону. Його було доопрацьовано юристами Генерального штабу ЗС України та Комітетом у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю. Ним передбачається можливість отримання допомоги в разі, якщо смерть настала протягом одного року після звільнення з військової служби. Також пропонується надати право на отримання одноразової грошової допомоги особі, звільненій з військової служби, яка частково втратила працездатність внаслідок поранення (контузії, травми або каліцтва), захворювання, якщо така часткова втрата працездатності настала не пізніше ніж через 3 місяці після звільнення зі служби.

Законопроект № 6268–1 був ухвалений 27 лютого цього року в першому читанні, наразі очікується його розгляд у другому читанні.

ФІНАНСОВА ДОПОМОГА НА ВЛАСНУ СПРАВУ ВЕТЕРАНАМ ВІЙНИ З ІНВАЛІДНІСТЮ

Відповідно до Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» підприємствам та громадським організаціям інвалідів надається державна допомога у вигляді пільг з оподаткування, поворотної та безповоротної фінансової допомоги. При цьому фізичні особи — підприємці з інвалідністю такої підтримки позбавлені.

Виходячи з норм Конституції України, є нагальна необхідність у встановленні можливості отримання одноразової безповоротної фінансової допомоги на розвиток власної справи фізичною особою — підприємцем з інвалідністю, набутою внаслідок поранення, контузії або каліцтва під час безпосередньої участі у бойових діях.

Законопроект № 5518 у разі його ухвалення надасть фізичним особам — підприємцям з інвалідністю, набутою під час безпосередньої участі в бойових діях, право на одержання безповоротної одноразової фінансової допомоги на розвиток власної справи та право на державну допомогу у вигляді пільг з оподаткування тощо.

Прийняття та реалізація законопроекту, на думку фахівців, сприятиме соціальній адаптації зазначених осіб.

Підготувала Тетяна МОРОЗ

Народні депутати вітають «батька» Конституції України Михайла Сироту

ЯК УХВАЛЮВАЛИ КОНСТИТУЦІЮ НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ

Цій події передували гострі дискусії не лише у стінах парламенту, а й у суспільстві. Про необхідність ухвалення нової Конституції України національно-патріотичні сили заговорили ще після того, як улітку 1990-го Верховна Рада ухвалила Декларацію про державний суверенітет України

— Після цього нам потрібно було терміново ухвалювати й нову конституцію, — згадував ті події В'ячеслав Чорновіл — тодішній керівник Народного Руху. — Адже це значно пришвидшило б вихід України з СРСР і здобуття нею незалежності.

24 серпня 1991 року — після провалу так званого ГКЧП — український парламент проголосував за незалежність України. Після цього народні депутати, представники різних політичних сил знову заговорили про необхідність мати нову Конституцію. І роботу над нею було відновлено. Щоб краще зрозуміти, в яких складних умовах розпочався конституційний процес, треба здійснити невеличкий екскурс у середину 90-х. І згадати, що тоді Україна тільки-но починала виходити зі складного фінансово-економічного становища, на якому так спекулювали ліві сили. Насамперед — Компартія на чолі з Петром Симоненком, що пропонувала свої «рецепти» вирішення «всіх проблем чесних українців», зокрема і проект Конституції, повний популістських обіцянок, які неможливо було реалізувати. При цьому «борці за світле майбутнє» в парламенті мали істотну підтримку — близько 180 депутатів. І саме за їхньою допомогою Симоненко сподівався набрати 300 голосів за ухвалення свого варіанту Конституції.

Загалом вибирати було з чого: за час, що передував ухваленню Основного закону, Конституційна комісія, різні політичні партії і громадські рухи та науковці запропонували до розгляду парламентом 15 його варіантів. Різних за змістом…

Наприклад, комуністи пропонували зберегти назву УРСР, відновити радянську форму правління, обмежити права президента й увійти в новий «союз». Націоналісти ж виступали за позбавлення Криму автономії. Представники деяких партій наполягали на збереженні державної власності, виступаючи категорично проти приватної тощо.

Найбільш гострі дискусії точилися навколо розподілу повноважень між гілками влади, державної символіки, приватної власності, статусу Республіки Крим та російської мови.

Зі спогадів Віктора Мусіяки — тодішнього представника Президента України у Верховній Раді:

«Ми з Михайлом Сиротою, якого за активну участь в ухваленні нового Основного закону України часто називають «батьком» української Конституції, після засідань Тимчасової комісії з питань опрацювання нової Конституції буквально щодня

За час, що передував ухваленню Основного закону, Конституційна комісія, різні політичні партії і громадські рухи та науковці запропонували до розгляду парламентом 15 його варіантів

ходили до президента з результатами роботи. Часто в нас відбувалися з ним гострі дебати на високих тонах, але робота йшла. Врешті-решт наприкінці червня 1996 року в нас була підготовлена 161 стаття, і їх винесли на остаточне затвердження. Для цього потрібно було зібрати 300 голосів на кожну зі 161 статті. Було понад 2 тисячі зауважень та пропозицій до кожної з них, і всі вони поступово ставилися на голосування, і кожен з їхніх авторів міг висловлювати свої міркування.

Тимчасова комісія працювала півтора-два місяці з 9-ї ранку до 9-ї вечора з короткими перервами. Спочатку в ній не брали участі ліві фракції. Коли ж Олександр Мороз зрозумів, що ми не здаємося і працюємо, він прислав нам каву, чай, бутерброди… Уже потім до комісії долучилися представники лівих фракцій, які також опрацьовували остаточні варіанти статей і весь час намагалися розпочати процес їхнього розгляду заново. Коли ми завершили цей процес, 26 червня 1996 року проект Конституції було внесено до Верховної Ради. Саме в цей момент оточення президента, яке мало на нього серйозний вплив і представляло різні фінансово-економічні структури (впливовим був і Дмитро Табачник), підштовхувало Кучму відмовитися від цього варіанта Конституції на користь їхнього, з надзвичайними повноваженнями для президента, підписати відповідний указ і винести його на референдум. Саме 26 червня ми зустрілися з Кучмою. І Вадим Гетьман запитав його: «Ви збираєтесь оголосити референдум?»

Кучма відповів: «Так, я вже підписав указ». І додав, що указ стосується тексту, написаного в Адміністрації президента. Тоді я піднявся й поклав на стіл у приймальні заяву про відставку з посади. А вже 27 червня ми розпочали засідання Верховної Ради, яке закінчилося вранці 28 червня ухваленням української Конституції».

Ухвалення нової Конституції не залишилося непоміченим суспільством. Роман Безсмертний, який брав участь у її ухваленні, згодом писав: «Повз Верховну Раду йшла колона демонстрантів. Ми зробили паузу, підійшовши до вікон. У відповідь одна частина демонстрантів махала нам квітами, а інша кулаками. Пам'ятаю слова покійного академіка Ігоря Юхновського, який, поглянувши на колону людей, сказав: «І так усе життя — що б ти не зробив: одні будуть вітати; інші — ненавидіти».

І все ж, попри розбіжності в оцінці Основного закону, Конституція 1996 року стала першим Основним законом незалежної України, що закріпив правові основи держави, її суверенітет і територіальну цілісність, основні права й свободи українських громадян. Людина, її життя і здоров'я, честь та гідність, недоторканність, безпека визнаються найвищою соціальною цінністю. Одним із ключових положень стала 5 стаття Конституції, згідно з якою «носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ».

Сергій ЗЯТЬЄВ

ЦІКАВИНКИ ПРО КОНСТИТУЦІЇ КРАЇН СВІТУ

Найстарішою у світі є Конституція Сан-Марино, ухвалена 1600 року.

За понад 230 років існування Конституції США до неї було внесено лише 27 поправок.

Американський основний закон вважається найменшим у світі. Найбільший — Конституція Індії, яка містить 395 статей, 12 додатків, 500 поправок і змін (загалом 117 400 слів).

У Великобританії конституції немає. Її заміняють сукупність нормативно-правових актів, судових прецедентів, конституційних угод, ухвалених у різний час. Не має конституції і Ізраїль: її ще розробляють, а її функції виконують кілька окремих законодавчих актів та основних законів.

Єдиним у світі основним законом, де вказано офіційну відмову країни від війни як форми забезпечення державного суверенітету, є Конституція Японії. Причина відмови — поразка у Другій світовій війні.

Конституція Мальти проголошує країну нейтральною, яка прагне миру.

В Конституції Австралії прописана зарплата генерал-губернатора.

Конституція Об'єднаних Арабських Еміратів була затверджена не референдумом, а підписана всіма правителями еміратів, тому їй притаманні ознаки міждержавного договору.

У Конституції Еквадору закріплені права не тільки громадян, а й навколишнього середовища. За нею природа й екосистеми, які перебувають на території держави, мають право на існування та своєчасне відновлення.

Конституцію Ісландії створили громадяни країни, які були обрані навмання. Доопрацьовувала закон Конституційна Рада Ісландії, яка щотижня завантажувала нові проекти законів в Інтернет, щоб кожен житель країни міг взяти участь в їхньому обговоренні.

Конституція Європейського Союзу містить більше 60 тисяч слів.

«МАНДАТ НА ВІДНОВЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ НАМ ДАВ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОД...»

ТАКУ СМІЛИВУ ЗАЯВУ ЗРОБИВ СТЕПАН БАНДЕРА В ПЕРШІ ДНІ НАЦИСТСЬКОЇ ОКУПАЦІЇ ЛЬВОВА. ЦЕ ДОРОГО КОШТУВАЛО І БАНДЕРІ, І ЙОГО ОДНОДУМЦЯМ

Протягом десятиліть радянська пропаганда зображувала українських націоналістів як прислужників Гітлера. Зокрема, як стверджувала на початку 1982 року газета «Правда», головний друкований рупор радянських комуністів, вони «найменше опікувались долею України та її народу, дбаючи тільки про власні шкурні інтереси». Тож мільйони громадян колишнього СРСР перебували в полоні цього та інших стереотипів

Однак із розпадом «імперії зла», коли ми дістали доступ до архівних документів, нам нарешті стала відомою правда.

22 червня 1941 року перші підрозділи вермахту вторглися на територію Радянського Союзу. Їхнє просування було настільки стрімким, що вже через тиждень вони ввійшли у Львів.

— Цим фактом одразу вирішили скористатись українські націоналісти на чолі зі Степаном Бандерою, — розповідає кандидат історичних наук Руслан Забілий, активний дослідник того періоду української історії. — Першим завданням, яке постало перед ними, було відновлення незалежності України. А перед цим, коли нацисти перебували тільки на підступах до столиці Галичини, представник Бандери якимось чином зумів передати німцям два документи: Меморандум та резолюцію Другого збору ОУН, у яких ішлося про наміри українців відновити незалежність України, утрачену на початку 20-х років унаслідок її окупації російсько-більшовицькими військами.

Проігнорувавши погрози німця, Стецько продовжив засідання, яке завершилося проголошенням Акта з балкону «Просвіти» перед львів'янами, котрі зібралися на площі Ринок

Ці документи опинилися на столі в рейхсфюрера СС Генріха Гіммлера, ознайомилися з ними й начальник головного командування фельдмаршал Вільгельм Кейтель і майбутній міністр окупованих територій Альфред Розенберг. Із них вони й дізналися про прагнення українців не лише відновити незалежність України, а й навіть мати власні збройні сили. Автори цих документів гарантували, що українці будуть союзниками у війні з більшовицькою Росією. Але Німеччина, яка на той час захопила майже всю Європу, не потребувала союзників. Принаймні в Україні. Її вожді вважали, що самотужки «розберуться» з росіянами. До того ж фюрер і думки не допускав про можливість виникнення на теренах СРСР якогось державного утворення.

— Чи знали про позицію Гітлера та його найближчого оточення націоналісти? Сьогодні важко сказати, — стверджує Руслан Володимирович. — Але, як згадував у післявоєнний час Ярослав Стецько, здогадувалися. Проте вирішили діяти й почали встановлювати на теренах Галичини, вільних від більшовиків, свої адміністрації. І все ж основні події розгорталися у Львові. Уже вранці 30 червня в місто прибула група активістів ОУН на чолі з Ярославом Стецьком. Тут їх чекали керівник Львівського міського проводу ОУН та інші підпільники. За спогадами Стецька, ситуація була надзвичайно напруженою й потребувала негайних конкретних дій. Тому прибулі емісари ОУН роздали своїм сподвижникам доручення, які ті мали виконати протягом кількох годин. Зокрема, вони мали скликати Національні збори, оголосити про створення міської управи та міліції, яка б забезпечила порядок у місті, де вже починався масовий безлад. До того ж бійці батальйону «Нахтігаль», які увійшли в місто на кілька годин раніше за німців, мали захопити радіостанцію.

Віддавши необхідні розпорядження, Стецько вирушив на зустріч із митрополитом Андреєм Шептицьким. Вислухавши візитера, митрополит благословив проголошення Акта про незалежність, та ще й відрядив на зібрання свого заступника Йосипа Сліпого.

— Після цього Ярослав Стецько подався в міську ратушу, — продовжує Руслан Володимирович. — У ній панував цілковитий розгардіяш: поспішно залишаючи ратушу, радянські чиновники нищили все, що тільки можна було. Знайшовши дивом уцілілий стіл, Стецько нашвидкуруч накидав текст Акта й нотатки своєї промови. Невдовзі прибув і Роман Шухевич, командир «Нахтігалю». Здогадуючись про вороже ставлення гітлерівців до відновлення незалежності Української держави, вони все-таки вважали, що нема чого зволікати з проголошенням Акта про незалежність.

Національні збори відкрив Ярослав Стецько. Після нього виступили отець Йосип Сліпий, представник «Нахтігалю», капелан отець Іван Гриньох, професор Поляновський та представник крайового проводу ОУН на західноукраїнських землях. Василь Кук зачитав листа Бандери з пропозицією призначити головою Державного правління Ярослава Стецька, яку підтримали збори. Про події у «Просвіті» дізнався майор абверу Ганс Кох, уповноважений вермахту в українських справах. Коли він з'явився в залі, Стецько запросив його у президію як гостя: таким чином він підкреслював, хто тут господар…

Майор відмовився, але, узявши слово, негативно висловився щодо зборів, закликавши всіх розійтися. Водночас він заявив, що «рейх не терпітиме будь-якої держави на землях, завойованих кров'ю німецьких вояків, а українці, якщо хочуть німецькій владі допомогти, то мають це робити працею». Проігнорувавши виступ німця, Стецько продовжив засідання, яке завершилося проголошенням Акта з балкону «Просвіти» перед львів'янами, котрі зібралися на площі Ринок. Ганс Кох іще раз спробував вплинути на людей, заявивши голові зборів, що той грається з вогнем. Стецько відповів, що «грається з вогнем не менше, як Німеччина, яка вже має досвід Першої світової війни», й відрубав, що коли Кох має що сказати, то хай наступного дня приходить у приміщення уряду. Цього німець стерпіти вже не міг і залишив приміщення.

Проголошення Акта було цілковитою несподіванкою для німців, але в дію одразу ж було запущено весь механізм нацистської машини для нейтралізації «зухвальства» Бандери та ОУН.

Згодом розпочалися поголовні арешти й розстріли інших оунівців: німці зрозуміли, що українські націоналісти є єдиною силою, здатною протистояти їм на окупованих українських землях

— У час наступу вермахту, який, здавалося, невдовзі переможе Червону армію, найлегше було відреагувати жорсткими, репресивними заходами, — каже Руслан Забілий. — Але німці вдалися спочатку до вмовлянь, потім — до погроз, а тоді вже — до арештів. Очевидно, гітлерівці, враховуючи зухвальство з проголошенням Акта, побоювались одразу різко реагувати: їм не хотілося без потреби провокувати повстання в тилу армії в розпал грандіозного наступу. 2 липня держсекретар Генерального губернаторства Кундт викликав на розмову в Кракові Степана Бандеру, Василя Мудрого та інших представників ОУН. Розмова переросла в допит: Кундт твердив, що тільки Гітлер може вирішувати щодо створення якоїсь держави на Сході. А Бандера стояв на тому, що для такого рішення йому не потрібна згода німців.

— Мандат на відновлення незалежності нам дав український народ, — заявив він, після чого його разом із найближчим оточенням було заарештовано.

Згодом розпочалися поголовні арешти й розстріли інших оунівців: гітлерівці зрозуміли, що українські націоналісти є єдиною силою, здатною протистояти їм на окупованих українських землях. Тому вже навесні 1942 року ОУН ухвалила рішення про початок збройної боротьби з окупантом. А за півроку на Волині та Поліссі з'явилися перші загони націоналістів, з яких і виросла Українська повстанська армія, опір і силу якої невдовзі нацисти відчули на власній шкурі…

Сергій ЗЯТЬЄВ

ЯРОСЛАВ СТЕЦЬКО НЕ ДОЖИВ ДО ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ 5 РОКІВ

Ярослав Стецько став символом людської мужності й нескореності, волелюбності, прагнення українців мати власну державу і бути в ній господарями

Народився він у січні 1912 року в Тернополі, який на той час входив до складу Австро-Угорської імперії, в родині священика. З відзнакою закінчив українську гімназію, навчався також у Краківському та Львівському університетах. Але ще з юних літ він найбільше переймався долею поневоленої України. Тож став членом кількох нелегальних організацій, зокрема «Українська націоналістична молодь» та Організації українських націоналістів. За патріотичні переконання постійно зазнавав репресій.

З початком німецько-радянської війни Стецько став одним із найактивніших організаторів відновлення незалежності України, за що жорстоко поплатився: вже 4 липня 1941-го, тобто через чотири дні після проголошення акта про це, був заарештований німцями і запроторений ними до концтабору Заксенгавзен. Там його помістили в бункер смертників, але доля зберегла Ярославові життя: у вересні 1944-го гітлерівці звільнили його. Невдовзі він опинився в американській окупаційній зоні. На всі вимоги СРСР видати свого найзаклятішого ворога американці відповідали категоричними відмовами…

У повоєнний час Ярослав Стецько не припиняв своєї антикомуністичної діяльності. Так, 1946 року очолив Антибільшовицький блок народів.

Ярослав Стецько не дожив до проголошення Україною незалежності: його серце зупинилося 5 липня 1986 року. Похований у Мюнхені. Натомість дружина Ярослава Стецька дочекалася цього дня і навіть, повернувшись на рідну землю, стала народним депутатом.

Сергій ЗЯТЬЄВ

У ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ ДТП ВНЕСЕНО ЗМІНИ

ВОДІЇ ТЕПЕР МАЮТЬ ПРАВО ВИМАГАТИ ВІД ПОЛІЦЕЙСЬКИХ КОПІЮ СХЕМИ ДТП НА МІСЦІ

Віднедавна в Україні в порядок оформлення матеріалів про дорожньо-транспортну пригоду та порушення ПДР внесено зміни. Вони прописані у відповідній інструкції, затвердженій наказом МВС України № 318, яким розширюються права як поліцейських, так і водіїв

Тепер «на місці ДТП за вимогою учасників ДТП їм надається можливість зробити фотографію схеми ДТП. У випадку відсутності технічної можливості копія схеми ДТП та фотографії з місця ДТП надаються за письмовою заявою в підрозділі поліції у разі, якщо матеріали не було надіслано за належністю».

Раніше вимога щодо отримання копії схеми ДТП задовольнялася на розсуд інспекторів. Тепер учасникам ДТП дозволено й фотографувати місце аварії.

Тепер поліцейські зобов'язані вести суворий облік бланків протоколів та постанов із адмінсправи. А учасникам ДТП дозволено фотографувати місце аварії

Крім того, у разі відмови можливого правопорушника (водія, пішохода, велосипедиста) підписувати протокол про порушення ПДР, цей документ більше не потрібно завіряти підписами двох свідків, а достатньо зробити позначку про відмову. А от при медобстеженні водія на тверезість усе одно повинні бути поняті, ця вимога залишилася.

Також поліцейські зобов'язані вести суворий облік бланків протоколів та постанов із адмінсправи. Протягом трьох днів після складання протоколу (за водіння в нетверезому стані — протягом доби) належить внести матеріали по адмінсправі в базу даних (було — п'ять днів для всіх) і протягом 10 днів направити їх до суду (раніше — протягом місяця).

Тепер матеріали про адмінпорушення зберігатимуться три роки (до того — рік), а ось фото та відеоматеріали — лише місяць, а не три, як раніше. Проте на вимогу водія цей термін можуть продовжити.

Також до відповідної інструкції внесено й такі зміни: «Після закінчення тримісячного строку тимчасового вилучення посвідчення водія у випадку, якщо судом не прийнято рішення щодо позбавлення водія права керування транспортним засобом або якщо справу про адміністративне правопорушення не розглянуто у встановлений законом строк, особа має право звернутися за отриманням вилученого документа до підрозділу поліції за місцем розгляду справи про адміністративне правопорушення відповідно до статті 276 КУпАП.

У разі надходження постанови суду про позбавлення водія права керування транспортним засобом, якщо посвідчення водія не вилучено, уповноважена особа відповідного підрозділу поліції у триденний строк надсилає за місцем проживання (перебування) особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, повідомлення про позбавлення права керування, у якому зазначає реквізити винесеної судом постанови, а також інформацію про необхідність прибуття до підрозділу поліції у визначений строк для здавання посвідчення водія. Якщо водій, посвідчення якого підлягає вилученню, не з'являється протягом місячного строку, дані про серію та номер посвідчення водія вносяться уповноваженою особою підрозділу поліції до автоматизованого обліку».

Оцінюючи такі зміни до правил оформлення ДТП, юристи вважають, що вони зменшують можливості для фальсифікації обставин ДТП на різних етапах її аналізу та оцінювання. Також вони радять завжди підписувати протокол, а за потреби викласти в ньому свою думку, аргументовані заперечення трактування ситуації поліцейськими. Щоб не вийшло так, що при відмові підписувати протокол (а це ваше право) ситуація в ньому буде висвітлена однобоко, без урахування важливих, на вашу думку, обставин чи аргументів.

ЯК ПРАВИЛЬНО ВІДРЕГУЛЮВАТИ ДЗЕРКАЛА В АВТОМОБІЛІ

Якщо ви, поглянувши в бічне дзеркало, бачите заднє крило свого автомобіля, це означає, що дзеркало налаштоване неправильно. При такому його розташуванні більшу частину зони за автомобілем видно й у бічні дзеркала, і в дзеркало заднього виду. Водночас зона поруч з автомобілем проглядається дуже погано, тож виникає небезпека створення аварійної ситуації.

Регулювання лівого бічного дзеркала: відхиліться вліво настільки, щоб практично торкнутися бокового вікна, й налаштуйте дзеркало так, щоб бачити заднє крило автомобіля. Коли ви звично влаштуєтесь у кріслі, ви практично не побачите в дзеркалі бічне крило свого автомобіля.

Регулювання правого бічного дзеркала: відхиліться вправо так, щоб ваша голова знаходилася по центру автомобіля. У дзеркалі ви так само повинні побачити заднє крило авто.

Регулювання дзеркала заднього виду: центр дзеркала заднього виду має знаходитися по лінії центру заднього скла.

Проїхавшись із дзеркалами, відрегульованими таким чином, ви помітите, що «сліпих» зон стало значно менше. Ви бачитимете автомобіль у дзеркалі заднього виду, а якщо він почне вас обганяти, то частину його ви будете бачити в задньому дзеркалі, а частину — вже у бічному. Завдяки цьому вам буде легше перехотити з ряду в ряд, а небезпека виникнення аварійної ситуації істотно знизиться.

Поперваx вам буде дуже незвично їздити з дзеркалами, відрегульованими таким чином. Знадобиться час, щоб звикнути. Будьте уважні при паралельному паркуванні. При новому положенні дзеркал вам потрібно більше крутити головою і відхилятися, щоб побачити бік своєї машини і машину поруч.

Загалом поглядайте в дзеркала постійно, а не тільки тоді, коли ви здійснюєте маневр. Це дозволить вам постійно бути в курсі обстановки на дорозі і правильно маневрувати в непередбаченій ситуації (наприклад, при об'їзді ями).

Важливе застереження: не регулюйте дзеркала під час руху! А ще пам'ятайте, що навіть при правильно встановлених дзеркалах є сліпі зони. Іноді краще кинути швидкий погляд через плече при маневрі, щоб не збити, наприклад, велосипедиста або мотоцикліста. Погляд через плече дає вам ту необхідну інформацію, яку ви ніколи не отримаєте, дивлячись навіть у правильно відрегульовані дзеркала.

ПОРАДИ ДОСВІДЧЕНИХ ВОДІЇВ

— Якщо під час поїздки вночі вам здалося, що всі зустрічні автомобілі занадто сильно вас засліплюють, спробуйте відмити переднє скло автомобіля яким-небудь розчинником. Не зовні, де швидше за все двірники його нормально очистили, а зсередини. Навіть якщо у вашій машині не курять, на склі поступово з'являється невидима плівка. Пластмасові деталі всередині салону (приладова панель, наприклад) сильно нагріваються на сонці й починають «куритися» (ви, напевно, відчували специфічний запах пластмаси в салоні), й через півроку скло зсередини вже вкрите плівкою, яка і заважає добре бачити по ночах.

— У дощову погоду водіям варто бути особливо обачними. Під'їжджаючи до калюж на асфальті, обов'язково зменшуйте швидкість. По-перше, невідомо, що приховує вода (це може бути відкритий люк). А по-друге, швидка їзда мокрим асфальтом дуже небезпечна. Вода діє як мастило між колесом і дорогою, і зчеплення неабияк погіршується. Через ефект аквапланування машину може занести.

— Рухаючись проїзною частиною з кількома смугами, слід дуже уважно наближатися до пішохідних переходів. Якщо перед «зеброю» зупинився інший автомобіль, то, найімовірніше, його водій пропускає пішоходів. Тому краще заздалегідь пригальмувати.

Сторінку підготував Анатолій КРАВЕЦЬ

ВІЙСЬКОВА АКАДЕМІЯ (м. ОДЕСА) ОГОЛОШУЄ КОНКУРС НА ЗАМІЩЕННЯ ВАКАНТНИХ ПОСАД

1. Заступник начальника кафедри управління діями підрозділів високомобільних десантних військ факультету підготовки спеціалістів високомобільних десантних військ, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 8460 грн.
2. Доцент кафедри управління діями підрозділів високомобільних десантних військ факультету підготовки спеціалістів високомобільних десантних військ, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 7890 грн.
3. Викладач кафедри управління діями підрозділів високомобільних десантних військ факультету підготовки спеціалістів високомобільних десантних військ (дві посади), ШПК — «майор», посадовий оклад 6340 грн.
4. Старший викладач кафедри повітрянодесантної підготовки факультету підготовки спеціалістів високомобільних десантних військ, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 7750 грн.
5. Старший викладач кафедри вогневої підготовки факультету підготовки спеціалістів високомобільних десантних військ, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 7750 грн.
6. Викладач кафедри вогневої підготовки факультету підготовки спеціалістів високомобільних десантних військ (п'ять посад), ШПК — «майор», посадовий оклад 6340 грн.
7. Старший викладач кафедри бронетанкової техніки факультету підготовки спеціалістів високомобільних десантних військ, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 7750 грн.
8. Викладач кафедри бронетанкової техніки факультету підготовки спеціалістів високомобільних десантних військ (чотири посади), ШПК — «майор», посадовий оклад 6340 грн.
9. Викладач кафедри розвідки факультету підготовки спеціалістів військової розвідки та спеціального призначення (дві посади), ШПК — «майор», посадовий оклад 6340 грн.
10. Викладач кафедри теорії та організації фізичної підготовки факультету підготовки спеціалістів військової розвідки та спеціального призначення, ШПК — «майор», посадовий оклад 6340 грн.
11. Професор кафедри теорії та організації фізичної підготовки факультету підготовки спеціалістів військової розвідки та спеціального призначення, ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 6414 грн.
12. Доцент кафедри теорії та організації фізичної підготовки факультету підготовки спеціалістів військової розвідки та спеціального призначення (дві посади), ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 6026 грн.
13. Старший викладач ВНЗ кафедри теорії та організації фізичної підготовки факультету підготовки спеціалістів військової розвідки та спеціального призначення, ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 5656 грн.
14. Доцент кафедри іноземних мов факультету підготовки спеціалістів військової розвідки та спеціального призначення, ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 6026 грн.
15. Старший викладач ВНЗ кафедри іноземних мов факультету підготовки спеціалістів військової розвідки та спеціального призначення (чотири посади), ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 5656 грн.
16. Викладач ВНЗ кафедри іноземних мов факультету підготовки спеціалістів військової розвідки та спеціального призначення (вісім посад), ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 4916 грн.
17. Викладач ВНЗ кафедри іноземних мов факультету підготовки спеціалістів військової розвідки та спеціального призначення (на 0,5 ставки), ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 4916 грн.
18. Старший викладач ВНЗ кафедри тилового забезпечення факультету підготовки спеціалістів матеріально-технічного забезпечення, ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 5656 грн.
19. Викладач кафедри тилового забезпечення факультету підготовки спеціалістів матеріально-технічного забезпечення (на 0,5 ставки), ШПК — «майор», посадовий оклад 6340 грн.
20. Викладач ВНЗ кафедри тилового забезпечення факультету підготовки спеціалістів матеріально-технічного забезпечення (на 0,5 ставки), ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 4916 грн.
21. Старший викладач кафедри організації тилового (логістичного) забезпечення факультету підготовки спеціалістів матеріально-технічного забезпечення, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 7750 грн.
22. Заступник начальника кафедри автомобільної техніки факультету підготовки спеціалістів матеріально-технічного забезпечення, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 8460 грн.
23. Доцент кафедри автомобільної техніки факультету підготовки спеціалістів матеріально-технічного забезпечення (на 0,5 ставки), ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 6026 грн.
24. Доцент кафедри автомобільної техніки факультету підготовки спеціалістів матеріально-технічного забезпечення (на 0,75 ставки), ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 6026 грн.
25. Викладач ВНЗ кафедри автомобільної техніки факультету підготовки спеціалістів матеріально-технічного забезпечення, ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 4916 грн.
26. Старший викладач кафедри ремонту та експлуатації автомобільної та спеціальної техніки факультету підготовки спеціалістів матеріально-технічного забезпечення, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 7750 грн.
27. Викладач кафедри ремонту та експлуатації автомобільної та спеціальної техніки факультету підготовки спеціалістів матеріально-технічного забезпечення, ШПК — «майор», посадовий оклад 6340 грн.
28. Професор кафедри автотехнічного забезпечення факультету підготовки спеціалістів матеріально-технічного забезпечення, ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 6414 грн.
29. Професор кафедри автотехнічного забезпечення факультету підготовки спеціалістів матеріально-технічного забезпечення (на 0,25 ставки), ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 6414 грн.
30. Викладач кафедри ракетно-артилерійського озброєння факультету підготовки спеціалістів ракетно-артилерійського озброєння, ШПК — «майор», посадовий оклад 6340 грн.
31. Старший викладач ВНЗ кафедри ракетно-артилерійського озброєння факультету підготовки спеціалістів матеріально-технічного забезпечення (на 0,5 ставки), ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 5656 грн.
32. Професор кафедри електротехніки та систем ракетно-артилерійського озброєння факультету підготовки спеціалістів ракетно-артилерійського озброєння (на 0,5 ставки), ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 6414 грн.
33. Доцент кафедри електротехніки та систем ракетно-артилерійського озброєння факультету підготовки спеціалістів ракетно-артилерійського озброєння (дві посади), ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 6026 грн.
34. Доцент кафедри електротехніки та систем ракетно-артилерійського озброєння факультету підготовки спеціалістів ракетно-артилерійського озброєння (на 0,5 ставки), ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 6026 грн.
35. Старший викладач ВНЗ кафедри електротехніки та систем ракетно-артилерійського озброєння факультету підготовки спеціалістів ракетно-артилерійського озброєння (на 0,5 ставки), ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 5656 грн.
36. Викладач ВНЗ кафедри електротехніки та систем ракетно-артилерійського озброєння факультету підготовки спеціалістів ракетно-артилерійського озброєння, ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 4916 грн.
37. Доцент кафедри інженерної механіки факультету підготовки спеціалістів ракетно-артилерійського озброєння (дві посади на 0,5 ставки), ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 6026 грн.
38. Старший викладач ВНЗ кафедри інженерної механіки факультету підготовки спеціалістів ракетно-артилерійського озброєння, ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 5656 грн.
39. Викладач ВНЗ кафедри інженерної механіки факультету підготовки спеціалістів ракетно-артилерійського озброєння (три посади), ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 4916 грн.
40. Викладач ВНЗ кафедри інженерної механіки факультету підготовки спеціалістів ракетно-артилерійського озброєння (на 0,5 ставки), ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 4916 грн.
41. Доцент кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 7890 грн.
42. Викладач кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, ШПК — «майор», посадовий оклад 6340 грн.
43. Викладач ВНЗ кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 4916 грн.
44. Викладач ВНЗ кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін (на 0,25 ставки), ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 4916 грн.
45. Професор кафедри фундаментальних наук, ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 6414 грн.
46. Доцент кафедри фундаментальних наук (п'ять посад), ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 6026 грн.
47. Старший викладач ВНЗ кафедри фундаментальних наук (дві посади), ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 5656 грн.
48. Викладач ВНЗ кафедри фундаментальних наук (5,5 ставки), ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 4916 грн.
49. Викладач ВНЗ кафедри фундаментальних наук (на 0,5 ставки), ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 4916 грн.
50. Завідувач бібліотеки, ШК — «працівник ЗСУ», посадовий оклад 3471 грн.

Кваліфікаційні вимоги до посади начальника (завідувача) кафедри: особи, які мають досвід учасника бойових дій, науковий ступінь доктора (кандидата) наук та/або вчене звання професора (доцента), оперативно-тактичний рівень військової освіти за фахом; або особи, які мають науковий ступінь доктора (кандидата) наук та/або вчене звання професора (доцента), оперативно-тактичний рівень військової освіти за фахом, стаж науково-педагогічної роботи — не менше п'яти років; або особи, які мають науковий ступінь доктора (кандидата) наук та/або вчене звання професора (доцента), оперативно-тактичний рівень військової освіти за фахом та досвід військової служби на посадах інженерного складу за фахом в органах військового управління (військових частинах).

Кваліфікаційні вимоги до посади заступника начальника (завідувача) кафедри: особи, які мають досвід учасника бойових дій, науковий ступінь доктора (кандидата) наук та/або вчене звання професора (доцента), оперативно-тактичний рівень військової освіти за фахом; або особи, які мають науковий ступінь доктора (кандидата) наук та/або вчене звання професора (доцента), оперативно-тактичний рівень військової освіти за фахом, стаж науково-педагогічної роботи — не менше трьох років; або особи, які мають вчене знання доцента (старшого наукового співробітника) і науковий ступінь, стаж науково-педагогічної діяльності п'ять років.

Кваліфікаційні вимоги до посади професора: особи, які мають досвід учасника бойових дій, оперативно-тактичний рівень військової освіти (для військовослужбовців); або особи, які мають вчене звання професора або науковий ступінь доктора наук зі стажем науково-педагогічної роботи не менше трьох років; або особи, які мають вчене звання доцента (старшого наукового співробітника) і науковий ступінь кандидата наук та стаж науково-педагогічної діяльності п'ять років; або особи, які мають вчене звання доцента (старшого наукового співробітника) без наукового ступеня зі стажем науково-педагогічної роботи не менше десяти років.

Кваліфікаційні вимоги до посади доцента: особи, які мають досвід учасника бойових дій, оперативно-тактичний рівень військової освіти (для військовослужбовців); або особи, які мають вчене звання доцента (старшого наукового співробітника, старшого дослідника) або науковий ступінь, досвід науково-педагогічної роботи п'ять років; або старший викладач без наукового ступеня і вченого звання, який має не менше десяти років стажу науково-педагогічної роботи.

Кваліфікаційні вимоги до посади старшого викладача: особи, які мають досвід учасника бойових дій, ступінь вищої освіти «магістр» (для військовослужбовців); або особи, які мають досвід військової служби на посадах за фахом, ступінь вищої освіти «магістр»; або особи, які мають вчене звання доцента (старшого наукового співробітника) або науковий ступінь; або викладач без наявності наукового ступеня і вченого звання, який, має не менше п'яти років стажу науково-педагогічної роботи та видані навчально-методичні посібники, наукові праці.

Кваліфікаційні вимоги до посади викладача: особи, які мають досвід учасника бойових дій, ступінь вищої освіти «магістр» (для військовослужбовців); або особи, які мають досвід військової служби на посадах за фахом, ступінь вищої освіти «магістр»; або особи, які мають ступінь вищої освіти «магістр».

Для участі у конкурсі надсилаються такі документи: рапорт, який подається за командою (заява); автобіографія; копії документів про вищу освіту, кваліфікацію, копії документів про науковий ступінь, копії документів про вчене звання; службова характеристика; копії паспорта та трудової книжки (для працівників); завірена копія службової картки (для військовослужбовців); медична характеристика (для військовослужбовців); листок з обліку кадрів (для працівників); довідка про проходження військової служби (для військовослужбовців); витяг із Резерву кандидатів для просування по службі (для військовослужбовців); список наукових праць (винаходів); письмова згода на збір та обробку персональних даних.

Термін подання документів — до 26.07.2018 р.

Довідкова інформація за телефоном: (0482) 631–475.

Документи надсилаються на адресу: 65009, м. Одеса-09, вул. Фонтанська дорога, 10, голові конкурсної комісії Військової академії.

***

На виконання Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках відчуження військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 20 січня 2015 року № 29, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19 лютого 2015 року за № 202/26647 (зі змінами) (далі — Наказ) Міністерство оборони України інформує про результати проведення конкурсного відбору суб'єктів оціночної діяльності у випадках відчуження об'єктів нерухомого військового майна, яке може бути відчужено окремо від земельних ділянок

Засідання конкурсної комісії відбулося 21 червня 2018 року о 10.00 за адресою: 03151, м. Київ, вулиця Народного ополчення, 5А, каб. 405, Головне управління майна та ресурсів, телефон для довідок: (044) 271–39-16, 271–39-17 (інформація про проведення конкурсного відбору суб'єктів оціночної діяльності була розміщена на офіційному веб-сайті Міністерства оборони України 06 червня 2018 року та опублікована у друкованому виданні «Народна армія» № 23 (5555) від 07 червня 2018 року).

За результатами наданих конкурсних пропозицій та відповідно до критеріїв, визначених Наказом, рішенням комісії оголошено переможцем наступного суб'єкта оціночної діяльності:

за лотом 1 — **Товариство з обмеженою відповідальністю «АН Константа-Груп».**

* * *

Інформація Квартирно-експлуатаційного відділу м. Чернівці про підсумки конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності, які залучатимуться до проведення незалежної оцінки державного (військового) майна, що відбувся 22 червня 2018 року

Відповідно до розділу III Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11.06.2015 за № 699/27144, ухвалено рішення про визнання переможцем конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності — суб'єктів господарювання, які будуть залучені до проведення незалежної оцінки державного (військового) майна: нежитлових вбудованих приміщень першого поверху (№ 1–116, 1–117) загальною площею 28,4 кв. м у будівлі (літ. Ц) лікувального корпусу (інв. № 13) військового містечка № 1, розташованого за адресою: м. Чернівці, вул. Героїв Майдану, 41Б, що перебуває на балансі КЕВ м. Чернівці, з метою подальшої передачі в оренду, фізичної особи-підприємця **Міцевич Любов Дмитрівни**.

***

Інформація Івано-Франківської КЕЧ району про підсумки конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності, які залучатимуться до проведення незалежної оцінки державного (військового) майна, що відбувся 21 червня 2018 року

Відповідно до розділу III Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 року № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11.06.2015 року за № 699/27144, ухвалено рішення щодо визнання переможцем конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності — суб'єктів господарювання, які будуть залучені до проведення незалежного оцінювання нерухомого військового майна — нежитлових приміщень майстерні будівлі № 40 (двоповерхова) загальною площею 370,3 кв. м; нежитлових приміщень розчинного вузла будівлі № 41 загальною площею 88,4 кв. м військового містечка № 25, розташованого за адресою: м. Івано-Франківськ, вул. Макуха, 3, що перебуває на балансі Івано-Франківської КЕЧ району з метою подальшої передачі в оренду (пролонгації договору) — **фізичну особу-підприємця Тарнопольського Анатолія Пилиповича** та укладення з ним договору на проведення незалежного оцінювання вказаного військового майна.

***

Інформація Івано-Франківської КЕЧ району про підсумки конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності, які залучатимуться до проведення незалежної оцінки державного (військового) майна, що відбувся 21 червня 2018 року

Відповідно до розділу III Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 року № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11.06.2015 року за № 699/27144, ухвалено рішення щодо визнання переможцем конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності — суб'єктів господарювання, які будуть залучені до проведення незалежного оцінювання нерухомого військового майна — частини нежитлового приміщення загальною площею 60,2 кв. м будівлі № 230 (магазин продуктів) військового містечка № 1, розташованого за адресою: Івано-Франківська область, Надвірнянський район, смт Делятин, вул. Авіаційна, що перебуває на балансі Івано-Франківської КЕЧ району з метою подальшої передачі в оренду (пролонгації договору) — **фізичну особу-підприємця Тарнопольського Анатолія Пилиповича** та укладення з ним договору на проведення незалежного оцінювання вказаного військового майна.

***

Посвідчення учасника бойових дій серії УБД № 116399, видане 26 лютого 2016 року на ім'я Остапчука Олександра Васильовича, вважати недійсним.

***

Житомирський військовий інститут імені С. П. Корольова оголошує конкурс на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників

1. Посади, що заміщуються особами офіцерського складу:

заступник начальника кафедри радіоелектронної розвідки факультету технічних видів розвідки, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 8460 грн;

професор кафедри космічної розвідки факультету технічних видів розвідки, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 8320 грн;

заступник начальника кафедри застосування безпілотних авіаційних комплексів факультету технічних видів розвідки, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 8460 грн;

заступник начальника кафедри охорони державної таємниці та захисту інформації факультету охорони державної таємниці та інформаційного протиборства, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 8460 грн;

начальник кафедри суспільних наук, ШПК — «полковник», посадовий оклад 8600 грн;

доцент кафедри тактики та бойового забезпечення, ШПК — «підполковник», посадовий оклад 7890 грн;

викладач кафедри тактики та бойового забезпечення, ШПК — «майор», посадовий оклад 6340 грн;

викладач кафедри тактики та бойового забезпечення, ШПК — «майор», посадовий оклад 6340 грн.

2. Умови участі в конкурсі:

Начальник кафедри: особи, які мають досвід участі в бойових діях, ступінь вищої освіти «магістр» або науковий ступінь доктора (кандидата) наук, вчене звання професора (доцента), стаж науково-педагогічної роботи не менше п'яти років, оперативно-тактичний рівень військової освіти, а також досвід служби на командних посадах та посадах керівного складу в органах військового управління (військових частинах).

Заступник начальника кафедри: особи, які мають досвід участі в бойових діях, ступінь вищої освіти «магістр» або ступінь доктора наук зі стажем науково-педагогічної роботи не менше трьох років, або вчене звання доцента (старшого наукового співробітника) і науковий ступінь, стаж науково-педагогічної діяльності п'ять років, або вчене звання доцента (старшого наукового співробітника) без наукового ступеня зі стажем науково-педагогічної роботи не менше десяти років.

Професор: особи, які мають досвід участі в бойових діях, ступінь вищої освіти «магістр» або вчене звання професора або науковий ступінь доктора наук зі стажем науково-педагогічної роботи не менше трьох років, або вчене звання доцента (старшого наукового співробітника) і науковий ступінь та стаж науково-педагогічної діяльності п'ять років, або вчене звання (старшого наукового співробітника) без наукового ступеня зі стажем науково-педагогічної роботи не менше десяти років.

Доцент: особи, які мають досвід участі в бойових діях, ступінь вищої освіти «магістр» або вчене звання доцента (старшого наукового співробітника, старшого дослідника) або науковий ступінь та досвід науково-педагогічної роботи п'ять років, або старший викладач без наукового ступеня і вченого звання, який має не менше десяти років стажу науково-педагогічної роботи.

Викладач: особи, які мають досвід участі в бойових діях, ступінь вищої освіти «магістр» або досвід військової служби на посадах за фахом, ступінь вищої освіти «магістр», або ступінь вищої освіти «магістр».

3. **Дата проведення засідання конкурсної комісії:** 08 серпня 2018 року. **Строк подання документів:** до 25 липня 2018 року.

4. **Документи, що надсилаються для участі в конкурсі:**

рапорт про участь у конкурсі;
автобіографія;
копії документів про вищу освіту з додатками;
службова характеристика;
медична характеристика;
завірена копія службової картки;
довідка про проходження військової служби (із зазначенням військово-облікових спеціальностей);
письмова згода на збір та обробку персональних даних.
Копії документів про науковий ступінь, вчене (почесне) звання, список наукових праць (винаходів), а також документи, що підтверджують підвищення кваліфікації протягом останніх п'яти років (дипломи, сертифікати, свідоцтва) — за наявності.
Особи, які проходять військову службу (працюють) у Житомирському військовому інституті імені С. П. Корольова, подають рапорт (заяву), автобіографію, службову характеристику, список наукових праць (винаходів) та звіт про науково-педагогічну (наукову) діяльність.

5. **Документи надсилаються на адресу:** 10004, м. Житомир, проспект Миру, Житомирський військовий інститут імені С. П. Корольова.

***

Інформація про оголошення конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності нерухомого військового майна, яке знаходиться на балансі ХНУПС ім. Івана Кожедуба:

№ з/п	Найменування об'єкта оцінки, площа, місцезнаходження (адреса, в/м), балансоутримувач (назва, код за ЄДРПОУ, контактний телефон)	Орієнтовна дата оцінки	Мета проведення оцінки
1	Частина нежитлового приміщення будівлі № 29 нерухомого військового майна загальною площею 17,65 м² за адресою: м. Харків, вул. Динамівська, 4, в/м № 170, що перебуває на балансі ХНУПС ім. Івана Кожедуба, 24980799, тел. (057) 704-96-29	На поточну дату	Визначення вартості об'єкта з метою продовження терміну дії договору оренди
2	Частина нежитлового приміщення будівлі № 28 нерухомого військового майна загальною площею 17,3 м² за адресою: м. Харків, вул. Динамівська, 4, в/м № 170, що перебуває на балансі ХНУПС ім. Івана Кожедуба, 24980799, тел. (057) 704-96-29	На поточну дату	Визначення вартості об'єкта з метою продовження терміну дії договору оренди

Відповідно до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 р. № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11.06.2015 р. за № 699/27144, по кожному об'єкту оцінки окремо претенденти на участь у конкурсах подають до КЕВ м. Харків конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються поміткою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

Конкурсна документація повинна надійти до комісії не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності; копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копії сертифіката суб'єкта про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсна пропозиція.

Конкурсна пропозиція претендента подається в окремо запечатаному конверті з поміткою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляції витрат, пов'язаних з виконанням робіт, а також терміну виконання робіт, якщо він не визначений в інформації про проведення конкурсу; умови розрахунків (відстрочки платежів).

У випадку, якщо два або більше учасники конкурсу отримають однакову кількість балів, комісія для визначення переможця конкурсу враховує додаткові критерії, до яких належать: досвід учасника конкурсу з оцінки однотипного майна; кількість та якість виконаних учасником конкурсу договорів на проведення оцінки майна, укладених з орендодавцями.

Конкурс відбудеться у КЕВ м. Харків за адресою: м. Харків, вул. Пушкінська, 61, об 11.00 через 14 днів після опублікування цієї інформації.

Тел. для довідок: (057) 700–44-63.

***

Інформація про оголошення конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності нерухомого військового майна, яке знаходиться на балансі і обліковується в КЕВ м. Харків:

№ з/п	Найменування об'єкта оцінки, площа, місцезнаходження (адреса, в/м), балансоутримувач (назва, код за ЄДРПОУ, контактний телефон)	Орієнтовна дата оцінки	Мета проведення оцінки
1	Нежитлове приміщення на першому поверсі 2-поверхової будівлі № 4 нерухомого військового майна загальною площею 15,9 м² за адресою: м. Харків, вул. Пушкінська, 61, в/м № 48, що перебуває на балансі КЕВ м. Харків, 07923280, тел. (057) 700–44-63	На поточну дату	Визначення вартості об'єкта з метою продовження терміну дії договору оренди
2	Частина нежитлового приміщення на першому будівлі № 31 нерухомого військового майна загальною площею 1,0 м² за адресою: м. Харків, вул. Полтавський шлях, 184, в/м № 38, що перебуває на балансі КЕВ м. Харків, 07923280, тел. (057) 700–44-63	На поточну дату	Визначення вартості об'єкта з метою продовження терміну дії договору оренди

Відповідно до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 р. № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11.06.2015 р. за № 699/27144, по кожному об'єкту оцінки окремо претенденти на участь у конкурсах подають до КЕВ м. Харків конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються поміткою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

Конкурсна документація повинна надійти до комісії не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності; копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копії сертифіката суб'єкта про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсна пропозиція.

Конкурсна пропозиція претендента подається в окремо запечатаному конверті з поміткою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляції витрат, пов'язаних з виконанням робіт, а також терміну виконання робіт, якщо він не визначений в інформації про проведення конкурсу; умови розрахунків (відстрочки платежів).

У випадку, якщо два або більше учасники конкурсу отримають однакову кількість балів, комісія для визначення переможця конкурсу враховує додаткові критерії, до яких належать: досвід учасника конкурсу з оцінки однотипного майна; кількість та якість виконаних учасником конкурсу договорів на проведення оцінки майна, укладених з орендодавцями.

Конкурс відбудеться у КЕВ м. Харків за адресою: м. Харків, вул. Пушкінська, 61, об 11.00 через 14 днів після опублікування цієї інформації.

Тел. для довідок: (057) 700–44-63.

Фото з відкритих джерел

ЛИПЕНЬ

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

1 липня — ***День Військово-Морських Сил Збройних Сил України***

5 липня — ***День визволення Краматорська та Слов'янська від російських окупантів***

15 липня — ***День українських миротворців***

22 липня — ***День визволення Сєвєродонецька від російських окупантів***

28 липня — ***День хрещення Київської Русі — України***

29 липня — ***День Сил спеціальних операцій Збройних Сил України***

РЕДАКЦІЙНА КОЛОНКА

НАРОДНА АРМІЯ

ЗАСНОВНИК – МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Реєстраційне свідоцтво
КВ № 2026 від 25.06.1996 р.

Газета надрукована у друкарні ТОВ «Мега-Поліграф» (вул. Марка Вовчка, 12/14, м. Київ, 04073).

Наклад 31000 Замовлення 62373

Ціна вроздріб – договірна

ТВО головного редактора Анатолій МАРКЕВИЧ

Чергові по номеру — Костянтин МАШОВЕЦЬ, Сергій ВОРОНКОВ

Провідний літературний співробітник — Наталія ЧИЖЕВСЬКА

Адреса редакції:
вул. Московська, 45/1, будівля 33, м. Київ, 01015

e-mail: n_army@army.kiev.ua

http://www.na.mil.gov.ua

Відділ передплати: тел.: (044) 285-70-12

Передплатний індекс — 68618

Рр — Реклама редакції (подається безкоштовно)

Р — Реклама платна

Листування з читачами тільки на сторінках газети. Відповідальність за достовірність інформації та реклами несуть автори та рекламодавці. Редакція може не поділяти погляди автора. При передруку матеріалів посилання на «Народну армію» обов'язкове.

ISSN 1029-9114

9 771029 911004